

Кәсіптік стандарт: «Ауыл шаруашылығы дақылдарын өсіруге және жануарларды өсіруге ықпал ететін қызмет және егінді өңдеу жөніндегі қызмет»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт агроинженерия саласындағы техникалық және қосалқы функцияларды қамтиды өсімдік шаруашылығы мен мал шаруашылығын сүйемелдеу

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Агроөнеркәсіп – кең мағынада - табиғи және ішінара өңделген түрде өндірілетін өсімдік және мал шаруашылығы өнімдерін алу процестерін механикаландыруға, химияландыруға және автоматтандыруға негізделген қарқынды көп салалы ауыл шаруашылығы.

2) Ауыл шаруашылығын қарқындату – өндірістің неғұрлым жетілдірілген құралдары мен әдістерін қолдану негізінде жер алаңының бірлігіне (әдетте 1 га) немесе малдың басына есептегенде ауыл шаруашылығы өнімі өндірісінің өсуі. Ауыл шаруашылығын интенсификациялаудың негізгі бағыттары: электрлендіру, химияландыру, өндірісті кешенді механикаландыру, мелиорация, өндірістік және әлеуметтік инфрақұрылымды дамыту болып табылады.

3) Ауыл шаруашылығы машиналарын жасау – тракторлар, комбайндар, пресс-жинағыштар және басқа да ауыл шаруашылығы машиналарын, оның ішінде топыраққа тыңайтқыштар енгізуге және өсімдік зиянкестерімен күресуге арналған жабдықтарды өндіретін машина жасау саласы; мал және құс шаруашылығы шаруашылықтары үшін; ауыл шаруашылығы өнімдерін тасымалдау үшін және т. б.

4) Шаруа қожалығы – пайда табу мақсатында Меншікті немесе жалға алынған жерде жүргізілетін фермерлердің жеке тауарлы ауыл шаруашылығы.

5) Агроөнеркәсіптік кешен (АӨК) – азық-түлік өнімдері мен ауыл шаруашылығы шикізатынан жасалған бұйымдарды өндіруді, сондай-ақ оларды тұтынушыларға өткізуді қамтамасыз ететін халық шаруашылығының өзара байланысты салаларының жиынтығы

6) Агротехника – өсімдік шаруашылығы технологиясы, ауыспалы егістерді, Топырақты өңдеуді, тыңайтқыштарды енгізуді, тұқым себу алдындағы өңдеуді, Себу мен отырғызуды, өсімдіктерді күтуді, арамшөптермен, аурулармен және зиянкестермен күресуді, егін жинауды қамтитын ауыл шаруашылығы дақылдарын өсіру әдістері жүйесі\

7) Цифрландыру – (цифрлық трансформация) ауыл шаруашылығы-Ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру және өткізу процестеріне заманауи цифрлық технологияларды енгізу

8) Ауыл шаруашылығы техникасы – жеке операцияларды немесе технологиялық процестерді механикаландыру және автоматтандыру арқылы ауыл шаруашылығындағы еңбек өнімділігін арттыруға арналған техникалық құралдардың кең ауқымы.

9) Технологиялық машина – материалдың пішінін, өлшемін және қасиеттерін өзгерту үшін белгілі бір қозғалыстарды орындайтын құрылғы (мысалы, аралау, илемдеу диірмені, бұрғылау машинасы және т.б.).

10) Технология – дайын өнімді алу үшін материалды өңдеу әдістерінің жиынтығы; тиісті өндіріс құралдарымен материалдарға әсер ету әдістері туралы ғылым.

11) Технологиялық процесс – өндіріс процесінің бөлігі, бұйымдарды алу үшін материалдың пішінін, өлшемін және қасиеттерін өзгерту бойынша технологиялық операциялардың жиынтығы.

12) Ауыл шаруашылығы өндірісін механикаландыру – ауыл шаруашылығы өнімдерін машиналық өндіру, өңдеу және сақтау жөніндегі ұйымдастыру-шаруашылық және техникалық іс-шаралар кешені

13) Көлік – негізінен өз қозғалтқышымен (ішкі жану, электр немесе бу және т. б.) қозғалысқа келтірілетін доңғалақты жүріспен жүретін рельссіз көлік машинасы

14) Автокөлік құралы – салмағы кемінде 400 кг болатын өз энергия көзімен қозғалысқа келтірілетін өздігінен жүретін доңғалақты көлік құралы немесе тіркемелі доңғалақты көлік құралы немесе олардың комбинациясы

15) Ішкі жану қозғалтқышы (ішкі жану қозғалтқышы) – жұмыс қуысында жанатын отынның химиялық энергиясының бір бөлігі механикалық энергияға айналатын жылу қозғалтқышы.

16) Диагностика (техникалық) – техникалық жүйелердің функционалдық жағдайын бақылау және болжау.

17) Машиналарды сынау – техникалық талаптарға сәйкестігін анықтау үшін немесе машиналарда болып жатқан процестерді тәжірибелік зерделеу үшін машиналар қасиеттерінің сандық немесе сапалық сипаттамаларын эксперименттік анықтау

18) Техникалық дайындық коэффициенті – сенімділіктің кешенді көрсеткіші; объектіні мақсаты бойынша қолдану көзделмеген жоспарлы кезеңдерден басқа, объектінің уақыттың ерікті сәтінде жұмысқа қабілетті күйде болу ықтималдығы.

19) Машина-трактор агрегаттар – басқару, реттеу және бақылау жүйелерінің қосқыш құрылғыларымен, күш жетектерімен, электр -, пневмо - және гидрокоммуникацияларымен байланысқан трактордан (энергия көзінен) және бір немесе бірнеше машиналардан (құралдардан) тұратын техникалық жүйе; механикаландырылған жұмыстарды орындауға арналған.

20) Механизмі – қолданылатын күштердің әсерінен белгілі бір мақсатқа сай қозғалыстар жасайтын қозғалмалы жалғанған денелердің (буындардың) жиынтығы

21) Техникалық қызмет көрсету және жөндеу жүйесі – бұйымдардың сапасы мен жұмысқа қабілеттілігін сақтау және қалпына келтіру үшін қажетті өзара байланысты құралдардың, техникалық қызмет көрсету және жөндеу құжаттамасының және орындаушылардың жиынтығы

22) Машина жүйесі – белгілі бір мақсаттағы машиналардың тұтас бір жиынтығы

23) Техникалық пайдалану – машинаны тасымалдау, сақтау, техникалық қызмет көрсету және жөндеуді қамтитын пайдалану бөлігі

24) Техникалық жағдайы – белгілі бір уақытта объектінің техникалық құжаттамасында белгіленген белгілермен сипатталатын объектіні өндіру немесе пайдалану процесінде өзгеріске ұшыраған қасиеттердің жиынтығы

25) технологиялық жабдық – еңбек мәніне әсер ететін 33 технологиялық жарақтандыру құралдары, онда технологиялық процестің белгілі бір бөлігін орындау үшін материалдар немесе дайындамалар, оларға әсер ету құралдары, сондай-ақ технологиялық жарақтар орналастырылады

26) Трактор – стационарлық машиналарды жүргізу, сондай-ақ борттық және өздігінен түсірілетін тіркемелерді сүйрету үшін оған бекітілген немесе оған орнатылған машина-құралдарды жылжытуға және іске қосуға арналған өздігінен жүретін машина

27) Электр жетегі – электр жетегі, беріліс механизмі мен басқару аппаратурасы бар электр қозғалтқышы механикалық энергия көзі болып табылатын механизмдер мен машиналарды іске қосуға арналған электромеханикалық құрылғы.

28) Электротехника – электр энергиясын практикалық мақсаттарда пайдалану туралы ғылым, сондай-ақ халық шаруашылығының барлық салаларында электр энергиясын қолдануды жүзеге асыратын техника саласы. Электрлік құбылыстарға бағынатын заңдарды зерттейді және жүйелейді

29) Ауыл шаруашылығы техникасы – жеке операцияларды немесе технологиялық процестерді механикаландыру және автоматтандыру арқылы ауыл шаруашылығындағы еңбек өнімділігін арттыруға арналған техникалық құралдардың кең ауқымы

30) Машина-трактор паркі – көп уақытты қажет ететін жұмыстар мен процестерді механикаландыруға арналған машиналар жиынтығы. Машина-трактор паркіне мыналар кіреді: тракторлар, өздігінен жүретін шассилер және олармен агрегатталатын немесе монтаждалатын ауыл шаруашылығы және орман шаруашылығы машиналары (соқалар, сепкіштер, тырмалар, қопсытқыштар, шөп шабатын машиналар, өртүрлі өздігінен жүрмейтін жинау машиналары, трактор арбалары және т. б.), көлік құралдары; өздігінен жүретін жинау машиналары; орман тұқымы шикізатын өңдеуге арналған стационарлық машиналар (тұқым тазалау, кептіру техникасы) және басқа машиналар

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) –

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Ауыл шаруашылығы дақылдарын өсіруге және жануарларды өсіруге ықпал ететін қызмет және егінді өңдеу жөніндегі қызмет

5. Кәсіптік стандарттың коды: A01640031

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

A Ауыл, орман және балық шаруашылығы

01 Өсімдік және мал шаруашылығы, аңшылық және осы салаларда қызметтер ұсыну

01.6 Астықты өңдеу жөніндегі қызмет және ауылшаруашылық дақылдарын өсіру және мал басын көбейтуге мүмкіндік беретін қызмет

01.64 Тұқымдарды отырғызу үшін өңдеу қызметі

01.64.0 Тұқымдарды отырғызу үшін өңдеу қызметі

A Ауыл, орман және балық шаруашылығы

01 Өсімдік және мал шаруашылығы, аңшылық және осы салаларда қызметтер ұсыну

01.5 Аралас ауыл шаруашылығы

01.50 Аралас ауыл шаруашылығы

01.50.0 Аралас ауыл шаруашылығы

A Ауыл, орман және балық шаруашылығы

01 Өсімдік және мал шаруашылығы, аңшылық және осы салаларда қызметтер ұсыну

01.5 Аралас ауыл шаруашылығы

01.50 Аралас ауыл шаруашылығы

01.50.0 Аралас ауыл шаруашылығы

A Ауыл, орман және балық шаруашылығы

01 Өсімдік және мал шаруашылығы, аңшылық және осы салаларда қызметтер ұсыну

01.6 Астықты өңдеу жөніндегі қызмет және ауылшаруашылық дақылдарын өсіру және мал басын көбейтуге мүмкіндік беретін қызмет

01.62 Мал шаруашылығына тән қызмет

01.62.0 Мал шаруашылығына тән қызмет

A Ауыл, орман және балық шаруашылығы

01 Өсімдік және мал шаруашылығы, аңшылық және осы салаларда қызметтер ұсыну

01.6 Астықты өңдеу жөніндегі қызмет және ауылшаруашылық дақылдарын өсіру және мал басын көбейтуге мүмкіндік беретін қызмет

01.61 Өсімдік шаруашылығына тән қызмет
01.61.1 Суару жүйесінен басқа, өсімдік шаруашылығына тән қызмет
А Ауыл, орман және балық шаруашылығы
01 Өсімдік және мал шаруашылығы, аңшылық және осы салаларда қызметтер ұсыну
01.6 Астықты өңдеу жөніндегі қызмет және ауылшаруашылық дақылдарын өсіру және мал басын көбейтуге мүмкіндік беретін қызмет
01.63 Астықты өңдеу жөніндегі қызмет
01.63.0 Астықты өңдеу жөніндегі қызмет
7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт агроинженерия саласындағы техникалық және қосалқы функцияларды қамтиды өсімдік шаруашылығы мен мал шаруашылығын сүйемелдеу
8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:
1) Шөп шабушы - 1 СБШ-нің деңгейі
2) Ауыл шаруашылығы машиналарын жөндеуші - 3 СБШ-нің деңгейі
3) Мал шаруашылығы кешендері мен механикаландырылған фермалардың операторы - 3 СБШ-нің деңгейі
4) Шағын механизация құралдарының машинисі - 3 СБШ-нің деңгейі
5) Ауыл шаруашылығы машиналары мен қондырғыларының машинисі - 3 СБШ-нің деңгейі
6) Еңбекті қажет ететін процестерді механикаландыру жөніндегі Техник - 4 СБШ-нің деңгейі
7) Агроөнеркәсіптік кешеннің техник-механигі - 5 СБШ-нің деңгейі
8) Ауыл шаруашылығы өнімдерін бастапқы өңдеу және сақтау жөніндегі инженер-механик - 6 СБШ-нің деңгейі
9) Машина-технологиялық станциясының Инженер-механигі - 6 СБШ-нің деңгейі
10) Кіші ғылыми қызметкер - 6 СБШ-нің деңгейі
11) Өсімдік шаруашылығындағы Инженер-механик - 6 СБШ-нің деңгейі
12) Мал шаруашылығындағы Инженер-механик - 6 СБШ-нің деңгейі
13) Ғылыми қызметкер - 6 СБШ-нің деңгейі
14) Аға ғылыми қызметкер - 7 СБШ-нің деңгейі
15) Жетекші ғылыми қызметкер - 7 СБШ-нің деңгейі
16) Кәсіпорынның директоры (бастығы, басқарушысы). Жаңа өнімдерді әзірлеу бойынша жоба жетекшісі - 8 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Шөп шабушы»:			
Топтың коды:	9212-2		
Қызмет атауының коды:	9212-2-001		
Кәсіптің атауы:	Шөп шабушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	1		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (63 -шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 10 қарашадағы № 441 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 13 қарашада № 21626 болып тіркелді. Шебер жұмысшы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: бастауыш білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өсімдік жамылғысын дайындау, өсіру және күту жөніндегі техникалық жабдықтарды пайдалана отырып, жұмыстарды қамтамасыз ету және уақтылы орындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өсімдік жамылғысының жай-күйіне көзбен шолып бақылау жүргізу 2. Өсімдік жамылғысын күту (алып тастау, кесу)	
	Қосымша еңбек функциялары:		

Еңбек функциясы 1: Өсімдік жамылғысының жай-күйіне көзбен шолып бақылау жүргізу	Дағды 1: Өз бетінше жоспарлауды, көзделген жұмыстарды іске асыруда қойылған міндеттерді орындау үшін жауапкершілікті көздейтін басшылық етумен норманы іске асыру жөніндегі орындаушылық қызмет	Машықтар: 1. Өсімдік жамылғысының жағдайын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Көрнекі бақылаулар жүргізу кезеңінде шектеулі жауапкершілікті және белгілі бір дербестік дәрежесін көздейтін басшылық етумен норманы іске асыру жөніндегі орындаушылық қызмет	Машықтар: 1. Өсімдік жамылғысына күтім жасау жұмыстарын жүргізу қажеттілігін анықтау. 2. Өсімдік жамылғысына күтім жасау бойынша операцияларды жүргізу мерзімдерін белгілеу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Өсімдік жамылғысын күту (алып тастау, кесу)	Дағды 1: Өсімдік жамылғысын күтіп-баптау (алып тастау, қырқу) жөніндегі көзделген жұмыстарды іске асыруда қойылған міндеттерді орындау үшін дербес жоспарлауды, жауапкершілікті көздейтін басшылық етумен норманы іске асыру жөніндегі орындаушылық қызмет	Машықтар: 1. Өсімдік жамылғысына күтім жасау (алып тастау, кесу) қажеттілігін анықтаңыз 2. Өсімдік жамылғысына күтім жасау (алып тастау, кесу) әдісін таңдау
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Өсімдік жамылғысын күту (алып тастау, қырқу) бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Өсімдік жамылғысының күйін сипаттау. 2. Өсімдік жамылғысының жай-күйіне қойылатын нормативтік талаптар. 3. Тәртіп өсімдік жамылғысының жағдайы 4. Өсімдік жамылғысына күтім жасау операциялары. 5. Ландшафт дизайны туралы жалпы түсініктер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

		Білімдер:	
		1. Өсімдік жамылғысын күтуге (алып тастауға, кесуге) арналған технологиялар мен жабдықтардың сипаттамасы. 2. Өсімдік жамылғысын күту (алып тастау, кесу) сапасына арналған нормативтік материалдар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жеке жауапкершілік Ағымдағы және қорытынды бақылауды жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	2	Шебер жұмысшы	
	2	Шебер жұмысшы	
10. Кәсіптің карточкасы «Ауыл шаруашылығы машиналарын жөндеуші»:			
Топтың коды:	7239-1		
Қызмет атауының коды:	7239-1-004		
Кәсіптің атауы:	Ауыл шаруашылығы машиналарын жөндеуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	63 шығарылым Ауыл шаруашылығы техникасы мен жабдықтарын мастер-реттеуші		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7239-1-005 - Ауыл шаруашылығы машиналары және жабдықтарын жөндеу жөніндегі слесарь 8211-9-003 - Ауыл шаруашылық техника жинаушы слесарь 8211-9-004 - Ауыл шаруашылығы машиналары мен жабдықтарын жөндеу жөніндегі слесарь		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ауыл шаруашылығы техникасы мен жабдықтарына жөндеу және техникалық қызмет көрсету жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ауыл шаруашылығы техникасы мен жабдықтарының ақаулы тораптары мен механизмдерін анықтау және жөндеу үшін жабдықтарды, жабдықтарды таңдау 2. Ауыл шаруашылығы техникасы мен жабдығының тораптары мен тораптарын жөндеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Ауыл шаруашылығы техникасы мен жабдықтарының ақаулы тораптары мен механизмдерін анықтау және жөндеу үшін жабдықтарды, жабдықтарды таңдау	Дағды 1: Ақаулы тораптар мен механизмдерді анықтау үшін Бақылау-өлшеу құралдарын пайдалану	Машықтар:	
		1.Ақаулы тораптар мен механизмдерді анықтау үшін Бақылау-өлшеу құралдарын пайдалану; 2. Ауыл шаруашылығы техникасы агрегаттарының қалпына келтірілетін бөлшектерінің сапасы мен параметрлерін бағалау	

		Білімдер:
		1. Ақаулы тораптар мен механизмдерді анықтау үшін Бақылау-өлшеу құралдарының мақсаты мен пайдалану тәсілі; 2. Машиналар мен жабдықтардың тораптары мен механизмдерін жөндеу жөніндегі нормативтік-техникалық құжаттамалар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Ауыл шаруашылығы техникасы мен жабдығының бөлшектерін қалпына келтіруге арналған жабдықтарды, жарақтарды таңдауды жүзеге асыру	Машықтар: 1. Машиналар мен жабдықтардың бөлшектерін жөндеу бойынша нұсқаулық-технологиялық картаны орындау шарттарын қамтамасыз ету; 2. Машиналар мен жабдықтардың бөлшектерін жөндеу жөніндегі Нұсқаулық-технологиялық картаға сәйкес ауыл шаруашылығы техникасы мен жабдығының бөлшектерін қалпына келтіруге арналған жабдықтарды, жарақтарды таңдау; Білімдер: 1. Машиналар мен жабдықтардың бөлшектерін жөндеу технологиясының сипаттамасы; 2. Ауыл шаруашылығы техникасы мен жабдығының бөлшектерін қалпына келтіруге арналған жабдықтарды, жарақтарды және оларды қолдану тәсілдерін сипаттау
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Ауыл шаруашылығы техникасы мен жабдығының тораптары мен тораптарын жөндеу	Дағды 1: Машиналар мен жабдықтардың бөлшектерін қалпына келтіру кезінде жабдықтар мен жабдықтарды пайдалану	Машықтар: 1. Машиналар мен жабдықтардың бөлшектерін қалпына келтіруге арналған жабдықтар мен жабдықтарды тексеру және қажетті баптауды жүргізу; 2. Машиналар мен жабдықтардың бөлшектерін қалпына келтіру кезінде машиналар мен Жабдықтарды жөндеудің таңдалған Нұсқаулық-технологиялық картасында көрсетілген реттілік бойынша жабдықтар мен жабдықтарды пайдалану; Білімдер: 1. Машиналар мен жабдықтардың бөлшектерін қалпына келтіруге арналған жабдықтар мен жабдықтардың сипаттамасы; 2. Машиналар мен жабдықтардың бөлшектерін қалпына келтіруге арналған жабдықтар мен жабдықтарды баптау тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Машиналар мен жабдықтарды қалпына келтіру кезінде бөлшектердің ақауларын жою бойынша жөндеу операцияларын жүзеге асыру	Машықтар: 1. Машиналар мен жабдықтарды қалпына келтіру кезінде бөлшектердің ақауларын жою бойынша жөндеу жұмыстарын жүргізу 2. Жөндеуден кейін машиналардың, механизмдердің жұмыс параметрлерін диагностикалау, бақылау. Білімдер: 1. Машиналар мен жабдықтардың бөлшектерін қалпына келтірудің инновациялық әдістері. 2. Машиналар мен жабдықтар мен олардың бөлшектерін диагностикалаудың инновациялық әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау Жеке жауапкершілік Ағымдағы және қорытынды бақылауды жүзеге асыру. Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Мал шаруашылығындағы машиналар мен жабдықтарды жөндеуші	
	5	Техник-механик	
	5	Техник-технолог	
	6	Инженер-механик	
	6	Өндіріс инженері	
	6	Инженер-машина-трактор сервисі (МТС)	
11. Кәсіптің карточкасы «Мал шаруашылығы кешендері мен механикаландырылған фермалардың операторы»:			
Топтың коды:	7239-01		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Мал шаруашылығы кешендері мен механикаландырылған фермалардың операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	61 шығарылым Мал шаруашылығы кешендері мен механикаландырылған фермалардың техник-механигі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мал басына күтім жасау жөніндегі жұмыстарды механикаландыру және ұйымдастыру құралдарын айқындау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Мал шаруашылығы кешендері мен механикаландырылған фермаларға қызмет көрсету 2. Мал шаруашылығы кешендері мен механикаландырылған фермалардың машиналары мен жабдықтарына техникалық қызмет көрсету жұмыстарын жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Мал шаруашылығы кешендері мен механикаландырылған фермаларға қызмет көрсету	Дағды 1: Мал басын іріктеу, қабылдау және бөлу нормаларын іске асыру жөніндегі орындаушылық қызмет	Машықтар:	
		1. Ауыл шаруашылығы жануарларының басын қабылдау және кезекшілік кезінде олардың сақталуын қамтамасыз ету, қажет болған жағдайда жануарларды сою. 2. Жануарларды тамақтандыру, суару және күту.	
		Білімдер:	
		1. Мал шаруашылығы, анатомия және физиология негіздері. 2. Өндірістік процестерді механикаландыру кезінде жануарларды ұстау жағдайларына қойылатын негізгі талаптар	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

	Дағды 2: Жануарларға күтім жасау құралдарын іріктеу жөніндегі орындаушылық қызмет	Машықтар: 1. Ауылшаруашылық жануарларына күтім жасау құралдарын таңдау. 2. Жануарларды азықтандыру, суару және күтудің технологиясы мен техникалық құралдарын таңдау
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Жемнің негізгі түрлері, олардың тағамдық құндылығы. 2. Жем, су және басқа да жем қоспаларын тұтыну нормалары. 3. Жануарларды азықтандыру, мотоцикл режимдері.
		-
Еңбек функциясы 2: Мал шаруашылығы кешендері мен механикаландырылған фермалардың машиналары мен жабдықтарына техникалық қызмет көрсету жұмыстарын жүргізу	Дағды 1: Мал басын анықтаудағы нормаларды іске асыру жөніндегі орындаушылық қызмет	Машықтар: 1. Ең көп таралған аурулардың белгілері. 2. Ауру және зардап шеккен жануарларға алғашқы көмек көрсетудің негізгі әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Мал шаруашылығы, анатомия және физиология негіздері. 2. Ауыл шаруашылығы жануарларына күтім жасау жөніндегі ветеринариялық жұмыстардың түрлері.
		-
	Дағды 2: Механикаландыру құралдарын іске асыру және жұмыстарды ұйымдастыру жөніндегі орындаушылық қызмет	Машықтар: 1. Ауыл шаруашылығы жануарларына күтім жасау жөніндегі механикаландыру құралдарын техникалық пайдалану қағидалары. 2. Мал шаруашылығы кешендері мен механикаландырылған фермаларды механикаландыру жабдықтарын дайындау, монтаждау, реттеу, бөлшектеу және сақтау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Мал шаруашылығы кешендері мен механикаландырылған фермалардағы технологиялық процестер. 2. Өндірістік процестерді механикаландыру кезінде жануарларды ұстау жағдайларына қойылатын негізгі талаптар. 3. Мал шаруашылығы кешендері мен механикаландырылған фермаларды механикаландыру жабдықтарын орнату, пайдалану, монтаждау және реттеу, сондай-ақ бөлшектеу және сақтау жөніндегі нұсқаулықтар.
		-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау. Ағымдағы және қорытынды бақылауды жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Мал шаруашылығындағы машиналар мен жабдықтарды жөндеуші
	3	Техник-механик
	6	Инженер-механик
	6	Өндіріс инженері
	6	Инженер-технолог
	6	МТС инженері
12. Кәсіптің карточкасы «Шағын механизация құралдарының машинисі»:		

Топтың коды:	8341-1		
Қызмет атауының коды:	8341-1-001		
Кәсіптің атауы:	Шағын мехнизация құралдарының машинисі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	61 шығарылым Машиналар мен жабдықтардың машинисі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8341-2-001 - Комбайншы 8341-1-004 - Шынжыр табан трактор тракторшысы 8341-2-007 - Жинау машинасының машинисі		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Егін жинау, алғашқы тасымалдау, қоймалау және сақтау бойынша қосалқы жұмыстарды уақтылы орындау және қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Егін жинау 2. Егін жинау машиналарын жөндеу және пайдалану	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Егін жинау	Дағды 1: Егін жинау	Машықтар:	
		1.Егін жинау уақытын анықтаңыз; 2.Егін жинаудың Шағын механикаландыру құралдарын пайдалану әдісін анықтаңыз; 3. Таңдау егін жинауға арналған шағын механикаландырудың техникалық құралдарының оңтайлы құрамы; 4. Шағын механикаландыру құралдарын пайдалана отырып, егін жинау жұмыстарының орындалуын қамтамасыз ету.	
		Білімдер:	
		1.Егін жинаудың агротехникалық талаптары; 2. Шағын механикаландырудың техникалық құралдарының құрылғысы, жұмыс принципі және баптауы; 3. Егін жинау жұмыстарын жүргізу кезінде еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау қағидалары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Егін жинау, алғашқы тасымалдау, қоймалау және сақтау бойынша жинау және қосалқы жұмыстарды орындау	Машықтар:	
	1. Шағын механикаландырудың техникалық құралдарын оңтайлы баптауды орындаңыз; 2. Шағын механикаландырудың техникалық құралдарын қолдана отырып, егін жинау кезінде егін жинау жұмыстарының орындалуын қамтамасыз ету; 3. Егін жинау, алғашқы тасымалдау, сақтау және сақтау кезінде қосалқы жұмыстардың орындалуын қамтамасыз ету.		

		Білімдер:
		1. Егін жинау жұмыстарына арналған шағын механикаландырудың техникалық құралдарын дайындау; 2. Егін жинау кезінде шағын механикаландырудың техникалық құралдарын пайдалану; 3. Егін жинау, алғашқы тасымалдау, жинау және сақтау кезінде қосалқы жұмыстарды орындау кезінде шағын механикаландырудың техникалық құралдарын пайдалану.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Егін жинау машиналарын жөндеу және пайдалану	Дағды 1: Егін жинау бойынша шағын механикаландырудың техникалық құралдарын жөндеу жұмыстарын орындау	Машықтар:
		1. Шағын механикаландыру құралдарын жөндеу бойынша жөндеу жұмыстарының операцияларын орындау; 2. Жөндеу жұмыстарын жүргізу кезінде құрал-саймандар мен мүкәммалды пайдалану.
		Білімдер:
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	1. Шағын механикаландыру құралдарын жөндеуге арналған құралдар мен Мүкәммалдың мақсаты, құрылысы және қолданылуы; 2. Шағын механикаландыру құралдарын жөндеу жөніндегі Нұсқаулық-технологиялық карталар; 3. Жөндеу жұмыстарын жүргізу кезінде еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау қағидалары.
		-
		-
	Дағды 2: Егін жинау машиналарының оңтайлы жұмысын қамтамасыз ету	Машықтар:
		1. Өзірленген операциялық-технологиялық картаға сәйкес шағын механикаландыру құралдарын пайдалануды қамтамасыз ету; 2. Олардың жұмысын үйлестіру кестесін қамтамасыз ете отырып, егін жинау машиналарын оңтайлы пайдалануды ұйымдастырыңыз.
		Білімдер:
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	1. Шағын механикаландыру құралдарын қолдана отырып егін жинаудың негізгі әдістері; 2. Операциялық-технологиялық карталар; 3. Машинаны пайдалану жоспары мен кестесі.
		-
		-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Командада жұмыс істей білу Орындаушылық Өз бетінше шешім қабылдай білу Қарым-қатынас Жеке жауапкершілік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Комбайнер
	3	А-ш машиналарының машинисі
13. Кәсіптің карточкасы «Ауыл шаруашылығы машиналары мен қондырғыларының машинисі»:		
Топтың коды:	8341-2	
Қызмет атауының коды:	8341-2-001	
Кәсіптің атауы:	Ауыл шаруашылығы машиналары мен қондырғыларының машинисі	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	62 шығарылым Машиналар мен жабдықтардың машинисі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8341-2-002 - Су бүріккіш құрылғының машинисі 8341-2-003 - Калибрлеу машиналарының машинисі 8341-2-004 - Тұқым тазарту көлігінің машинисі 8341-2-005 - Тұқым өңдеу көлігінің машинисі 8341-2-006 - Стационарлық сорғы станциясының машинисі		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мамандандырылған ауылшаруашылық машиналары мен қондырғыларын бақылау және басқару		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. С-х машиналары мен қондырғыларын басқару 2. Жабдықты шағын мерзімді жөндеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: С-х машиналары мен қондырғыларын басқару	Дағды 1: С-х машиналары мен қондырғыларын басқару	Машықтар:	
		1. Тракторлар мен комбайндарды жұмысқа дайындау; 2. Тракторлар мен комбайндардың қозғалтқыштарын іске қосу; 3. Тракторлар мен комбайндарды басқару	
		Білімдер:	
		1. Тракторлар мен комбайндардың, олардың құрамдас бөліктерінің мақсаты мен құрылғысының сипаттамасы; 2. Тракторлар мен комбайндарды жұмысқа дайындау және басқару тәсілдері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Машина-трактор агрегаттарын жинақтау және басқару	Машықтар:	
		1. Жабдықтар мен машиналардың сапасын бақылау және жөндеу кезінде жұмыс мүкәммалын және қосалқы құрылғыларды пайдалану. 2. Субстратты дайындау бойынша орындалған жұмыстардың көлемін есептеңіз	
		Білімдер:	
	1. Машиналар мен жабдықтарды пайдаланудың негізгі принциптері. 2. Агрегаттардың тозуын бағалау әдістері. 3. Субстратты өңдеу сапасына қойылатын талаптар.		
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-		
Еңбек функциясы 2: Жабдықты шағын мерзімді жөндеу	Дағды 1: Нормативтік-техникалық құжаттаманы қолдану және жөндеуге қажетті жабдықты таңдау	Машықтар:	
		1.Ақаулы тораптарды анықтау үшін Бақылау-өлшеу аспаптары мен жабдықтарын пайдалану; ауыл шаруашылығы машиналары мен жабдықтары; 3.Ауыл шаруашылығы машиналары мен жабдықтарының тораптары мен тетіктерін жөндеу жөніндегі нормативтік-техникалық құжаттаманы пайдалану.	

		Білімдер:	
		1.Бақылау-өлшеу аспаптары мен жабдықтарының сипаттамасы; 2.Ауыл шаруашылығы машиналары мен жабдықтарының тораптары мен механизмдерінің жұмысындағы ақауларды анықтау әдістері мен жою тәсілдері; 3. Ауыл шаруашылығы машиналары мен жабдықтарының тораптары мен тетіктерін жөндеу жөніндегі нормативтік-техникалық құжаттама	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Жабдықтарды шағын мерзімді жөндеуді ұйымдастыру	Машықтар:	
		1.Тораптар мен механизмдерді шағын мерзімді жөндеуге арналған жабдықтарды, жабдықтарды таңдауды жүзеге асыру 2.Шағын мерзімді жөндеу жұмыстарын жүргізу; 3.Еңбекті қорғау нұсқаулықтары мен талаптарына сәйкес жеке қорғаныс құралдарын қолдану	
	Білімдер:		
	1.Тораптар мен механизмдерді шағын мерзімді жөндеуге арналған жабдықтардың, жабдықтардың сипаттамасы; 2.Шағын мерзімді жөндеу операциясын орындау әдістері мен тәсілдерінің сипаттамасы; 3. Еңбек міндеттерін орындау үшін қажетті көлемде еңбекті қорғау талаптары		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Командада жұмыс істей білу Орындаушылық Өз бетінше шешім қабылдай білу Қарым-қатынас		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Инженер-механик	
	3	Шағын механикаландыру құралдарының машинисі	
14. Кәсіптің карточкасы «Еңбекті қажет ететін процестерді механикаландыру жөніндегі Техник»:			
Топтың коды:	7239-1		
Қызмет атауының коды:	7239-1-001		
Кәсіптің атауы:	Еңбекті қажет ететін процестерді механикаландыру жөніндегі Техник		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қызметтің барлық салаларына ортақ мемлекеттік мекемелер мен қазыналық кәсіпорындар мамандарының жекелеген лауазымдарының біліктілік сипаттамалары Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2016 жылғы 1 қыркүйектегі № 775 бұйрығымен бекітілген Барлық атаулардың технигі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7239-1-002 - Ауыл шаруашылығы жабдықтарының монтажшысы 7239-1-003 - Ауыл шаруашылығы машиналары мен тракторларын жөндеуші 8341-2-011 - Кептіру құрылғыларының операторы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мал шаруашылығы мен жемшөп өндірісіндегі машиналар мен механизмдерді дайындау, жөндеу, профилактикалық және техникалық қызмет көрсету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Мал шаруашылығында машиналар мен жабдықтарды дайындау, жөндеу, профилактикалық және техникалық қызмет көрсету 2. Жемшөп өндірісінде машиналар мен жабдықтарды дайындау, жөндеу, профилактикалық және техникалық қызмет көрсету
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Мал шаруашылығында машиналар мен жабдықтарды дайындау, жөндеу, профилактикалық және техникалық қызмет көрсету	Дағды 1: Мал шаруашылығындағы профилактикалық жұмыс бойынша атқарушылық қызмет	Машықтар:
		1. Жануарларды күту, тамақтандыру, ұстау. 2. Машиналар мен дезинфекциялық қондырғыларды техникалық пайдалану
		Білімдер:
		1. Жануарларды азықтандыру және ұстау шарттары. 2. Жануарларды профилактикалық өңдеу бойынша.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Мал шаруашылығында машиналар мен жабдықтарды пайдалану жөніндегі орындаушылық қызмет	Машықтар:
		1. Мал шаруашылығындағы көп еңбекті қажет ететін процестерге арналған машиналар мен жабдықтарды таңдау. 2. Мал шаруашылығында машиналар мен жабдықтарды техникалық пайдалану.
		Білімдер:
	1. Жануарларды азықтандыру және ұстау шарттары. 2. Мал шаруашылығында машиналар мен механизмдерді пайдалану.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Еңбек функциясы 2: Жемшөп өндірісінде машиналар мен жабдықтарды дайындау, жөндеу, профилактикалық және техникалық қызмет көрсету	Дағды 1: Ауыл шаруашылығы жануарларын күту, азықтандыру құралдарын іріктеуде, қабылдауда нормаларды іске асыру жөніндегі орындаушылық қызмет	Машықтар:
		1. Мал шаруашылығында жемшөп дайындауды механикаландыру және еңбекті қажет ететін процестерді механикаландыру құралдарын таңдау және қабылдау. 2. Әр түрлі жастағы жануарларды тамақтандыру, суару
		Білімдер:
		1. Ботаника, мал шаруашылығы, анатомия және физиология негіздері. 2. Азықтың негізгі түрлері, олардың құндылығы, жануарларды азықтандыру мен суарудың нормалары мен режимі, 3. Өндірістік процестерді механикаландыру кезінде жануарларды ұстау жағдайларына қойылатын негізгі талаптар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жемшөп түрін, механикаландыру құралдарын және жұмыстарды ұйымдастырудағы нормаларды іске асыру жөніндегі орындаушылық қызмет	Машықтар:
1. Жемшөпті дайындау мен таратуды механикаландыру құралдарын іріктеу 2. Еңбекті қажет ететін процестерді механикаландыру құралдарын техникалық пайдалану қағидалары		

		Білімдер:	
		1. Жемнің негізгі түрлері, олардың тағамдық құндылығы. 2. Жем мен қоспаларды дайындау технологиясы. 3. Жануарларды тамақтандырудың техникалық құралдарын таңдау. 4. Мал шаруашылығында еңбекті қажет ететін процестердің техникалық құралдарын дайындауды, монтаждауды, реттеуді, бөлшектеуді және сақтауды жүзеге асыру.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау Ағымдағы және қорытынды бақылауды жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Техник-механик	
	5	АӨК техник-механигі	
15. Кәсіптің карточкасы «Агроөнеркәсіптік кешеннің техник-механигі»:			
Топтың коды:	1310-1		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Агроөнеркәсіптік кешеннің техник-механигі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы Техниктер АӨК механигі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1310-1-015 - Бас механик (ауыл шаруашылығында)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ауыл шаруашылығы техникасын дайындау, басқару, техникалық қызмет көрсету, пайдалануды бақылау және жөндеу, персоналды басқару		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ауыл шаруашылығы техникасы мен жабдықтарын дайындау, басқару, техникалық қызмет көрсету 2. Ауыл шаруашылығы техникасын пайдалануды бақылау және жөндеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Ауыл шаруашылығы техникасы мен жабдықтарын дайындау, басқару, техникалық қызмет көрсету	Дағды 1: Тракторды, комбайнды, аспалы, тіркеме машиналар мен жабдықтарды қарап тексеруді іске асырудағы норманы іске асыру жөніндегі орындаушылық қызмет	Машықтар:	
		1. Агроөнеркәсіптік кешенді механикаландыру үшін машиналық комбинацияларды таңдау. 2. Техникалық және агроклиматтық талаптарды ескере отырып, машиналық комбинацияларды мақсаты бойынша ұйымдастыру.	

		Білімдер:
		1. Агроөнеркәсіптік кешендегі технологиялық процестерді механикаландыру. 2. Тракторлардың, комбайндардың және механикалық жетекті машиналардың конструкциясы, мақсаты, қызметі, қолдану саласы және пайдалану сипаттамалары бойынша жіктелуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жұмыс режимдерін орнатуды, орнатуды жүзеге асыруда қойылған міндеттерді орындау үшін жоспарлау және жауапкершілік нормаларын іске асыру бойынша орындаушылық қызмет	Машықтар:
		1. АӨК механикаландыру құралдарын дайындау, басқару және техникалық пайдалану қағидалары. 2. Ауыл шаруашылығы техникасын дайындауды, монтаждауды, реттеуді, бөлшектеуді және сақтауды жүзеге асыру.
		Білімдер:
		1. Жұмыс режимдерін монтаждау, орнату бойынша технологиялық процестер 2. Жабдықтарды, құралдарды қауіпсіз орнату, монтаждау, бөлшектеу, өңдеу, тиеу, төсеу, түсіру және сақтау бойынша жұмыс рәсімдері мен жұмыс кезеңдерінің сипаттамасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Ауыл шаруашылығы техникасын пайдалануды бақылау және жөндеу	Дағды 1: Ауыл шаруашылығы техникасының әртүрлі түрлерін Жөндеу кезеңінде нормаларды іске асыру жөніндегі орындаушылық қызмет	Машықтар:
		1. Ауыл шаруашылығы техникасының қозғалтқыштары мен жүйелерін құрастыру және бөлшектеу. 2. Машиналарды жөндеу процесінде ақауларды анықтау және оларды құжаттау және ақаулы актілерді жасау.
		Білімдер:
		1. Доңғалақты, шынжыр табанды тракторлардың, комбайндардың және моторлы көлік құралдарының жүйелерін, пайдалану параметрлерін, механизмдердің жұмыс режимінің принциптерін және сипаттамаларын сипаттау. 2. Ауыл шаруашылығы техникасын диагностикалау, пайдалану және жөндеу жөніндегі нұсқаулықтар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Ауыл шаруашылығы техникасының әртүрлі түрлеріне профилактикалық және техникалық қызмет көрсету кезеңінде нормаларды іске асыру жөніндегі орындаушылық қызмет	Машықтар:
		1. Ауыл шаруашылығы техникасының әртүрлі түрлеріне профилактикалық және техникалық қызмет көрсету үшін диагностика жүргізу. 2. Машиналарды пайдалану процесінде ақауларды анықтау және оларды құжаттау.
		Білімдер:
		1. Ауыл шаруашылығы техникасы мен жабдықтарын дайындау, басқару, техникалық қызмет көрсету жөніндегі технологиялық процестер. 2. Ауыл шаруашылығы техникасы мен жабдықтарын дайындауға, басқаруға, оларға техникалық қызмет көрсетуге қойылатын негізгі талаптар. 3. Ауыл шаруашылығы техникасының әртүрлі түрлеріне техникалық қызмет көрсетудің қауіпсіз жұмысы бойынша жұмыс рәсімдері мен жұмыс кезеңдерінің сипаттамасы
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау Ағымдағы және қорытынды бақылауды жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Техник-механик	
	5	АӨК технигі механигі	
	6	Инженер-механик	
	6	МТС инженері	
16. Кәсіптің карточкасы «Ауыл шаруашылығы өнімдерін бастапқы өңдеу және сақтау жөніндегі инженер-механик»:			
Топтың коды:	1310-1		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Ауыл шаруашылығы өнімдерін бастапқы өңдеу және сақтау жөніндегі инженер-механик		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы АӨК инженер-механигі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1310-1-035 - Диірмен бастығы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инновациялық технологиялар мен техникалық құралдарды пайдалана отырып, ауыл шаруашылығы өнімдерін бастапқы өңдеу және сақтау бойынша машиналар мен жабдықтарды техникалық пайдалану және процестерді механикаландыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өсімдік шаруашылығы өнімдерін бастапқы өңдеуде және сақтауда процестерді механикаландыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу 2. Мал шаруашылығы өнімдерін бастапқы өңдеуде және сақтауда процестерді механикаландыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Өсімдік шаруашылығы өнімдерін бастапқы өңдеуде және сақтауда процестерді механикаландыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу	Дағды 1: Өсімдік шаруашылығы өнімдерін бастапқы өңдеудегі процестерді механикаландыру жөніндегі іс-шараларды іске асыру жөніндегі орындаушылық қызмет	Машықтар:	
		1. Өсімдік шаруашылығы өнімдерін өндіру мен өңдеуді ұйымдастыру. 2. Машиналар мен олардың кешендерін таңдау, өсімдік шаруашылығы өнімдерін өндіру және бастапқы өңдеу кезінде технологиялық жабдықты жоғары тиімді пайдалануды ұйымдастыру.	

		Білімдер: 1. Өсімдік шаруашылығы өнімдерін сақтау кәсіпорындарының технологиялық процестері; 2. Машиналардың, жабдықтардың және олардың кешендерінің жұмыс принциптері, өсімдік шаруашылығындағы механикаландырылған технологиялар. 3. Қазіргі заманғы техниканы пайдалану және техникалық қызмет көрсету, Шикізат сапасын кіріс бақылауын, өнімді сақтауды өндірістік бақылауды және технологиялық процестердің параметрлерін жүзеге асыру; 4. Ресурс үнемдейтін машина технологиялары негізінде Өсімдік шаруашылығы өнімдерін тасымалдауды және сақтауды ұйымдастыру; 5. Қауіпсіздік техникасы қағидаларын және қоршаған ортаны қорғаудың нормативтік құжаттарын бақылау бойынша. 6. Еңбек заңнамасының негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Өсімдік шаруашылығы өнімдерін сақтау процестерін механикаландыру жөніндегі іс шараларды іске асыру жөніндегі орындаушылық қызмет	Машықтар: 1. Машиналар мен олардың кешендерін таңдау, өсімдік шаруашылығы өнімдерін сақтау кезінде технологиялық жабдықты жоғары тиімді пайдалануды ұйымдастыру. 2. Өсімдік шаруашылығы өнімдерін сақтауды ұйымдастыру Білімдер: 1. Өсімдік шаруашылығы өнімдерін сақтау кәсіпорындарының технологиялық процестері; 2. Машиналардың, жабдықтардың және олардың кешендерінің жұмыс принциптері, өсімдік шаруашылығындағы механикаландырылған технологиялар. 3. Қазіргі заманғы техниканы пайдалану және техникалық қызмет көрсету, Шикізат сапасын кіріс бақылауын, өнімді сақтауды өндірістік бақылауды және технологиялық процестердің параметрлерін жүзеге асыру; 4. Ресурс үнемдейтін машина технологиялары негізінде Өсімдік шаруашылығы өнімдерін тасымалдауды және сақтауды ұйымдастыру; 5. Қауіпсіздік техникасы қағидаларын және қоршаған ортаны қорғаудың нормативтік құжаттарын бақылау бойынша. 6. Еңбек заңнамасының негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Мал шаруашылығы өнімдерін бастапқы өңдеуде және сақтауда процестерді механикаландыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу	Дағды 1: Мал шаруашылығы өнімдерін бастапқы өңдеудегі процестерді механикаландыру жөніндегі іс-шараларды іске асыру жөніндегі орындаушылық қызмет	Машықтар: 1. Мал шаруашылығы өнімдерін өндіру мен өңдеуді ұйымдастыру. 2. Машиналар мен олардың кешендерін таңдау, мал шаруашылығы өнімдерін өндіру және бастапқы өңдеу кезінде технологиялық жабдықты жоғары тиімді пайдалануды ұйымдастыру.

	Білімдер:	
	1. Мал шаруашылығы өнімдерін бастапқы өңдеу кәсіпорындарының технологиялық процестері. 2. Машиналардың, жабдықтардың және олардың кешендерінің жұмыс принциптері, мал шаруашылығындағы механикаландырылған технологиялар. 3. Қазіргі заманғы техниканы пайдалану және техникалық қызмет көрсету, Шикізат сапасын кіріс бақылауды, өнімді бастапқы өңдеуді және технологиялық процестердің параметрлерін өндірістік бақылауды жүзеге асыру; 4. Тірі биологиялық объектілермен тікелей байланыста болатын машиналар мен жабдықтарды монтаждау, баптау, олардың жұмыс режимдерін және электрлендірілген технологиялық процестердің берілген параметрлерін қолдау; 5. Қауіпсіздік техникасы қағидаларын және қоршаған ортаны қорғаудың нормативтік құжаттарын бақылау бойынша. 6. Еңбек заңнамасының негіздері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Мал шаруашылығы өнімдерін сақтау процестерін механикаландыру жөніндегі іс-шараларды іске асыру жөніндегі орындаушылық қызмет.	Машықтар:
		1. Машиналар мен олардың кешендерін таңдау, мал шаруашылығы өнімдерін сақтау кезінде технологиялық жабдықты жоғары тиімді пайдалануды ұйымдастыру. 2. Мал шаруашылығы өнімдерін сақтауды ұйымдастыру.
		Білімдер:
	1. Мал шаруашылығы өнімдерін сақтау кәсіпорындарының технологиялық процестері; 2. Машиналардың, жабдықтардың және олардың кешендерінің жұмыс принциптері, мал шаруашылығындағы механикаландырылған технологиялар. 3. Ресурстарды үнемдейтін машина технологиялары негізінде мал шаруашылығы өнімдерін тасымалдауды және сақтауды ұйымдастыру; 4. Қауіпсіздік техникасы қағидаларын және қоршаған ортаны қорғаудың нормативтік құжаттарын бақылау бойынша. 5. Еңбек заңнамасының негіздері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау Ағымдағы және қорытынды бақылауды жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Мал шаруашылығы инженер-механигі
	6	АӨК инженер-механигі
	6	Өсімдік шаруашылығы Инженер-механигі
	6	МТС инженері
17. Кәсіптің карточкасы «Машина-технологиялық станциясының Инженер-механигі»:		
Топтың коды:	7200-0	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	Машина-технологиялық станциясының Инженер-механигі	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы Мал шаруашылығы инженер-механигі Өсімдік шаруашылығы инженер-механигі АӨК инженер-механигі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1310-1-023 - Машина ауласының меңгерушісі 7200-0-015 - Ауыл шаруашылығы техникасын құрастыруды бақылаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	АӨК салаларында ауыл шаруашылығы өндірісі процестерін механикаландыру және машина-технологиялық станциялардың машиналары мен жабдықтарын техникалық пайдалану жөніндегі іс-шараларды әзірлеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ауылдық тауар өндірушілерге өндірістік-техникалық қызмет көрсетуді және қызмет көрсетуді ұйымдастыру 2. Машина-технологиялық станциялардың инженерлік-техникалық қызметін ұйымдастыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Ауылдық тауар өндірушілерге өндірістік-техникалық қызмет көрсетуді және қызмет көрсетуді ұйымдастыру	Дағды 1: Машина-технологиялық станцияның механикаландырылған және автоматтандырылған өндірісін ұйымдастыру	Машықтар:	
		1. Машина-технологиялық станциялардың қызметтерін әлеуетті тұтынушылардың өндірістік-шаруашылық қызметіне Мониторинг жүргізу. 2. Қажетті маркаларды, техника санын негіздей отырып, жоспарланған жұмыстардың операциялық технологияларын және машинаны пайдалану жоспарын, кестесін жасау және оларды өндірістік жағдайларда пайдалануды қамтамасыз ету.	
		Білімдер:	
		1. Түрлі ауыл шаруашылығы құрылымдарының (фермерлік және шаруа қожалықтары, фирмалар, кәсіпорындар), машина-технологиялық станциялардың, әлеуметтік-кәсіпкерлік кешендердің, жобалау және конструкторлық ұйымдардың, көлік-технологиялық машиналардың, автопарктердің техникалық пайдаланылуы мен сервисінің қызметі 2. Іргелес салалармен өзара байланыста АӨК саласындағы жаңа технологиялар мен техниканы дамытудың негізгі ғылыми-техникалық проблемалары мен перспективалары; 3. Салық салу, техникалық-экономикалық талдау әдістері және инженерлік және басқарушылық шешімдер қабылдау; 4. Қаржылық қатынастардың, менеджмент пен маркетингтің құқықтық және заңнамалық негіздері;	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

	Дағды 2: Машина-технологиялық станцияның машина-трактор паркін техникалық пайдалануды ұйымдастыру	Машықтар: 1. Түрлері мен мөлшерін анықтай отырып, машина-трактор паркінің таңдалған құрамын техникалық пайдалану жоспарын жасаңыз. 2. Диагностика, техникалық қызмет көрсету және жөндеу бойынша машиналар мен жабдықтардың, қажетті жабдықтар мен кешендердің жұмысқа қабілеттілігін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру және оларды өндірістік жағдайларда пайдалануды қамтамасыз ету.
		Білімдер: 1. Отын-энергетикалық ресурстардың шығындарын, МТА-ның топырақ пен қоршаған ортаға, халық денсаулығына теріс әсерін төмендету жолдары; 2. Техника мен жабдықты пайдалану шарттарының өзгеруінің негізгі үрдістері; - өндірістің экономикалық негіздері; - АӨК саласында жаңа технологиялар мен техниканы енгізуге сұраныс пен жай-күйді зерделеу әдістері;
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Еңбек функциясы 2: Машина-технологиялық станциялардың инженерлік-техникалық қызметін ұйымдастыру	Дағды 1: Машина-технологиялық станцияның инженерлік-техникалық қызметін жобалау
		Машықтар: 1. Машина-технологиялық станцияның тиімді қызметін қамтамасыз ететін инженерлік-техникалық қызмет құрылымын таңдау. 2. Инженерлік-техникалық қызмет бөлімшелерінің жұмыс істеуінің негіздемесі. 3. Құрылымдық бөлімшелердің, инженерлік-техникалық қызмет мамандарының міндеттер топтарын қалыптастыру.
		Білімдер: 1. Машина-технологиялық станцияның тиімді қызметін қамтамасыз ететін инженерлік-техникалық қызметтің заманауи құрылымдары. 2. Инженерлік-техникалық қызметті ұйымдастыру. 3. Қызметкерлермен жұмыс істеу және қарым-қатынас жасау, кадрларды іріктеу және орналастыру әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Машина-технологиялық станцияның инженерлік-техникалық қызметінің қызметін ұйымдастыру	Машықтар: 1. Машиналар мен олардың кешендерін таңдауда, Машина-технологиялық станцияның инженерлік-техникалық қызметінің технологиялық жабдықтарын жоғары тиімді пайдалануды ұйымдастыруда. 2. Өндірістік-техникалық сервисті қамтамасыз ету және ауыл тауар өндірушісіне қызмет көрсету. 3. Машина-технологиялық станцияның заманауи техникасын пайдалану мен техникалық қызмет көрсетуде.
		Білімдер: 1. АӨК-дегі заманауи технологиялар мен техникалық құралдар. 2. Өндірістік-техникалық сервисті ұйымдастыру және ауыл тауар өндірушісіне қызмет көрсету жөніндегі нормативтік және басшылық құжаттар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау Ағымдағы және қорытынды бақылауды жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Мал шаруашылығы инженер-механигі	
	6	АӨК инженер-механигі	
	6	Қайта өңдеу жөніндегі инженер-механик	
6	МТС инженері		
18. Кәсіптің карточкасы «Кіші ғылыми қызметкер»:			
Топтың коды:	7200-0		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Кіші ғылыми қызметкер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы АӨК инженер-механигі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аграрлық техника және технологиялар саласындағы ғылыми зерттеулерді ұйымдастыру, жүргізу және жобаларды дайындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Зерттеу міндеттерін шешу және ғылыми (ғылыми-техникалық, инновациялық) жобаны іске асыру шеңберінде 2. Кең кәсіптік және қоғамдық өзара іс-қимылы бар жаңа және (немесе) перспективалы ғылыми бағыттар бойынша негізгі ғылыми (ғылыми-техникалық) мамандану шеңберінен шығатын зерттеулерді және (немесе) әзірлемелерді жүргізуге қатысу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Зерттеу міндеттерін шешу және ғылыми (ғылыми-техникалық, инновациялық) жобаны іске асыру шеңберінде	Дағды 1: Зерттеу міндеттерін шешу шеңберінде жекелеген тапсырмаларды орындау	Машықтар:	
		1. Зерттеу мәселелерін шешу үшін ақпараттық іздеу жүргізу. 2. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық базаларды пайдалану. 3. Зерттеу мәселелерін шешу барысында алынған нәтижелерді тұжырымдау.	
		Білімдер:	
		1. Жүргізілетін зерттеулер және (немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша зерттеу міндеттерін шешу әдістері мен тәсілдері. 2. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық база объектілерін пайдалануға қойылатын нормативтік және техникалық талаптар.	

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Кәсіби қоғамдастыққа ғылыми (ғылыми-техникалық) нәтижелерді ұсыну	Машықтар: 1. Рецензияланатын ғылыми басылымдарда жарияланымдар нысанында ғылыми (ғылыми-техникалық) нәтижелерді ұсыну. 2. Ғылыми (ғылыми-практикалық) іс-шараларда ғылыми пікірталастар өткізу. Білімдер: 1. Авторлық құқық негіздері. 2. Рецензияланатын ғылыми басылымдарда ғылыми жарияланымдарды ресімдеуге қойылатын талаптар. 3. Ғылыми мамандандыру саласында ғылыми пікірталастар жүргізу деңгейінде шет тілі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 1: Жекелеген зерттеу міндеттерін шешуге бағытталған зерттеулер жүргізу	Машықтар: 1. Зерттеу мәселелерін шешудің әдістері мен тәсілдерін талдау. 2. Зерттеу тапсырмаларын орындау. 3. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық базаларды пайдалану. 4. Зерттеу мәселелерін шешу барысында алынған нәтижелерді тұжырымдау Білімдер: 1. Жүргізілетін зерттеулер және (немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша зерттеу міндеттерін шешу әдістері мен тәсілдері. 2. Жүргізілетін зерттеулер және (немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша зерттеу міндеттерін шешудің қалыптасқан практикасы. 3. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық база объектілерін пайдалануға қойылатын нормативтік және техникалық талаптар. 4. Ғылым мен техникада қолданылатын ақпараттық және мультимедиялық технологиялар
Еңбек функциясы 2: Кең кәсіптік және қоғамдық өзара іс-қимылы бар жаңа және (немесе) перспективалы ғылыми бағыттар бойынша негізгі ғылыми (ғылыми-техникалық) мамандану шеңберінен шығатын зерттеулерді және (немесе) әзірлемелерді жүргізуге қатысу	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Өзара байланысты зерттеу міндеттерінің кешенін шешу	Машықтар: 1. Зерттеу тапсырмаларын орындау. 2. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық базаларды пайдалану. 3. Зерттеу мәселелерінің шешімдерін талдау, синтездеу және оңтайландыру. 4. Практикалық маңызы бар ғылыми (ғылыми - техникалық) нәтижелерді анықтау Білімдер: 1.Зерттеулерді және (немесе) әзірлемелерді жоспарлау әдістері мен құралдары 1. Жүргізілетін зерттеулер және (немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша озық, бірегей әзірлемелер. 2. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық база объектілерін пайдалануға қойылатын нормативтік және техникалық талаптар. 3. Ғылым мен техникада қолданылатын ақпараттық және мультимедиялық технологиялар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 1: Жекелеген зерттеу міндеттерін шешуге бағытталған зерттеулер жүргізу	Машықтар: 1. Зерттеу мәселелерін шешудің әдістері мен тәсілдерін талдау. 2. Зерттеу тапсырмаларын орындау. 3. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық базаларды пайдалану. 4. Зерттеу мәселелерін шешу барысында алынған нәтижелерді тұжырымдау Білімдер: 1. Жүргізілетін зерттеулер және (немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша зерттеу міндеттерін шешу әдістері мен тәсілдері. 2. Жүргізілетін зерттеулер және (немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша зерттеу міндеттерін шешудің қалыптасқан практикасы. 3. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық база объектілерін пайдалануға қойылатын нормативтік және техникалық талаптар. 4. Ғылым мен техникада қолданылатын ақпараттық және мультимедиялық технологиялар

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау Ағымдағы және қорытынды бақылауды жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	АӨК инженер-механигі	
	6	Қайта өңдеу жөніндегі инженер-механик	
	6	МТС инженері	
19. Кәсіптің карточкасы «Өсімдік шаруашылығындағы Инженер-механик»:			
Топтың коды:	2144-7		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Өсімдік шаруашылығындағы Инженер-механик		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы АӨК инженер-механигі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2144-7-001 - Ауыл шаруашылығы техникасы жөніндегі инженер 2144-7-002 - Машина-трактор паркін пайдалану жөніндегі инженер 2144-7-004 - Ауыл шаруашылығының инженер-механизаторы 2144-7-005 - Ауыл шаруашылығы машиналары және технологиялық жабдықтар жөніндегі инженер-механик 2144-7-006 - Ауыл шаруашылығы өндірісі бойынша инженер-механик		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инновациялық технологиялар мен техникалық құралдарды пайдалана отырып, Өсімдік шаруашылығындағы процестерді механикаландыру, өсімдік шаруашылығындағы тракторларды, машиналар мен жабдықтарды өндірістік және техникалық пайдалануды ұйымдастыру және басқару жөніндегі іс-шараларды әзірлеу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Инновациялық технологиялар мен техникалық құралдарды пайдалана отырып, өсімдік шаруашылығында тракторларды, машиналар мен жабдықтарды өндірістік пайдалануды ұйымдастыру және басқару 2. Инновациялық технологиялар мен техникалық құралдарды пайдалана отырып, өсімдік шаруашылығында тракторларды, машиналар мен жабдықтарды техникалық пайдалануды ұйымдастыру және басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Инновациялық технологиялар мен техникалық құралдарды пайдалана отырып, өсімдік шаруашылығында тракторларды, машиналар мен жабдықтарды өндірістік			

пайдалануды ұйымдастыру және басқару	Дағды 1: Инновациялық технологиялар мен техникалық құралдарды пайдалана отырып, өсімдік шаруашылығында тракторларды, машиналар мен жабдықтарды өндірістік пайдалануды ұйымдастыру	Машықтар: 1. Өсімдік шаруашылығы өнімдерін өндіру жөніндегі операцияны орындаудың операциялық-технологиялық картасын әзірлеу. 2. Өсімдік шаруашылығы өнімдерін өндіру бойынша Инновациялық технологиялар мен техникалық құралдарды пайдалана отырып, іс-шаралар кешенін әзірлеу. 3. Машинаны пайдаланудың тиімді жоспары мен кестесін жасаңыз. 4. Қоршаған ортаны шаруашылық шығарындыларымен және өндіріс қалдықтарымен ластанудан қорғау жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және енгізу
		Білімдер: 1. Түрлі ауыл шаруашылығы құрылымдарының (фермерлік және шаруа қожалықтары, фирмалар, кәсіпорындар), машина-технологиялық станциялардың, әлеуметтік-кәсіпкерлік кешендердің қызметі 2. Операциялық-технологиялық картаны құрудың заманауи әдістері және машинаны пайдалану жоспарлары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Инновациялық технологиялар мен техникалық құралдарды пайдалана отырып, Өсімдік шаруашылығындағы тракторларды, машиналар мен жабдықтарды өндірістік пайдалануды басқару	Машықтар: 1. Операциялық-Технологиялық карта мен машинаны пайдалану жоспарының талаптарының орындалуын бақылауды жүзеге асыру. 2. Машиналар мен жабдықтардың өндірістік пайдаланылуын бақылаудың заманауи әдістері мен жүйелерін пайдалануды жүзеге асыру. 3. Машиналар мен жабдықтарды өндірістік пайдалануды бағалау.
		Білімдер: 1. Өндіріске әзірленген операциялық-технологиялық карталарды және машинаны пайдалану жоспарын енгізу әдістемесі. 2. Машина-трактор агрегаттарының қозғалысын және технологиялық процестерін басқарудың заманауи жүйелері. 3. Машиналар мен жабдықтарды өндірістік пайдаланудың үлестік көрсеткіштерін айқындау әдістемесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Инновациялық технологиялар мен техникалық құралдарды пайдалана отырып, өсімдік шаруашылығында тракторларды, машиналар мен жабдықтарды техникалық пайдалануды ұйымдастыру және басқару	Дағды 1: Инновациялық технологиялар мен техникалық құралдарды пайдалана отырып, өсімдік шаруашылығында тракторларды, машиналар мен жабдықтарды техникалық пайдалануды ұйымдастыру	Машықтар: 1. Машиналар мен жабдықтарды техникалық пайдалану жөніндегі іс-шаралардың жоспары мен кестесін әзірлеу. 2. Инновациялық технологияларды әзірлеу, заманауи құралдарды қолдану, диагностика, машиналар мен жабдықтарды техникалық қызмет көрсету және жөндеу. 3. Машиналар мен жабдықтардың далалық және стационарлық жағдайларында жұмысқа қабілеттілігін қолдау жөніндегі техникалық-технологиялық іс-шаралардың орындалуын қамтамасыз ету.

		Білімдер:	
		1. Машиналар мен жабдықтарды техникалық пайдалану жөніндегі іс-шараларды жоспарлаудың заманауи әдістері. 2. Машиналар мен жабдықтарды диагностикалаудың, техникалық қызмет көрсетудің және жөндеудің инновациялық технологиялары мен техникалық құралдары. 3. Машиналар мен жабдықтарды техникалық пайдалануды қамтамасыз ету жөніндегі нормативтік және басшылық құжаттар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Инновациялық технологиялар мен техникалық құралдарды пайдалана отырып, Өсімдік шаруашылығындағы тракторларды, машиналар мен жабдықтарды техникалық пайдалануды басқару	Машықтар:	
		1. Машиналар мен жабдықтарды техникалық пайдалану бойынша жоспарланған іс-шаралардың орындалуын бақылауды жүзеге асыру. 2. Цифрлық технологияларға негізделген машиналар мен жабдықтардың тиімді техникалық пайдаланылуын бақылау бойынша заманауи технологиялар мен техникалық құралдарды қолдану.	
		Білімдер:	
		1. Машиналар мен жабдықтарды техникалық пайдалануды басқару жөніндегі нормативтік және басшылық құжаттар. 2. Машиналар мен жабдықтарды тиімді техникалық пайдалану процестерін бақылауға арналған заманауи жүйелер мен құрылғылар Сандық технологиялар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау Ағымдағы және қорытынды бақылауды жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Мал шаруашылығы инженер-механигі	
	6	АӨК инженер-механигі	
	6	Қайта өңдеу жөніндегі инженер-механик	
	6	МТС инженері	
20. Кәсіптің карточкасы «Мал шаруашылығындағы Инженер-механик»:			
Топтың коды:	2144-7		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Мал шаруашылығындағы Инженер-механик		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы Мал шаруашылығы инженер-механигі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7239-1-001 - Мал өсіру фермаларына арналған жабдықтар механигі 2144-7-001 - Ауыл шаруашылығы техникасы жөніндегі инженер 2144-7-002 - Машина-трактор паркін пайдалану жөніндегі инженер 2144-7-004 - Ауыл шаруашылығының инженер-механизаторы 2144-7-006 - Ауыл шаруашылығы өндірісі бойынша инженер-механик 2144-7-005 - Ауыл шаруашылығы машиналары және технологиялық жабдықтар жөніндегі инженер-механик	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инновациялық технологиялар мен техникалық құралдарды пайдалана отырып, АӨК салаларында машиналар мен жабдықтарды өндірістік және техникалық пайдалануды ұйымдастыру және басқару, мал шаруашылығындағы процестерді механикаландыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Мал шаруашылығындағы процестерді механикаландыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу 2. Мал шаруашылығында процестерді механикаландыру жөніндегі іс-шараларды енгізу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Мал шаруашылығындағы процестерді механикаландыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу	Дағды 1: Мал шаруашылығындағы процестерді механикаландыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу	Машықтар:
		1. Мал шаруашылығындағы процестерді механикаландыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу. 2. Мал шаруашылығында машиналар мен жабдықтарды техникалық пайдалану.
		Білімдер:
		1. Еңбек заңнамасының негіздері. 2. Түрлі ауыл шаруашылығы құрылымдарының (фермерлік және шаруа қожалықтары, фирмалар, кәсіпорындар), жобалау және конструкторлық ұйымдардың, көлік-технологиялық машиналардың, автопарктердің техникалық пайдаланылуы мен сервисінің қызметі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Мал шаруашылығында машиналар мен жабдықтарды өндірістік және техникалық пайдалануды ұйымдастыру және басқару	Машықтар:
		1. Мал шаруашылығында машиналар мен жабдықтарды пайдалануды ұйымдастыру. 2. Мал шаруашылығындағы машиналар мен жабдықтарды өндірістік және техникалық пайдалануды басқару.
		Білімдер:
1. Ауыл шаруашылығы өндірісінің ресурстық және энергия үнемдеу машиналарын енгізуді қамтамасыз ететін технологиялары кәсіби деңгейде. 2. Қауіпсіздік техникасы және қоршаған ортаны қорғаудың нормативтік құжаттары, ішкі және сыртқы нарықта бәсекеге қабілетті өндірісті ұйымдастыру, ауыл шаруашылығы өнімі және ғылыми еңбекті ғылыми ұйымдастыру қағидалары (НОНТ).		
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Еңбек функциясы 2: Мал шаруашылығында процестерді механикаландыру жөніндегі іс-шараларды енгізу	Дағды 1: Мал шаруашылығында процестерді механикаландыру жөніндегі іс-шараларды енгізу	Машықтар:
		1. Мал шаруашылығында процестерді механикаландыру бойынша іс-шараларды енгізу. 2. Мал шаруашылығындағы процестерге арналған машиналар мен жабдықтарды таңдау.
		Білімдер:
		1. Мал шаруашылығындағы технологиялық процестерге. 2. Мал шаруашылығында машиналар мен жабдықтарды пайдалану.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 2: Мал шаруашылығына инновациялық технологиялар мен техникалық құралдарды енгізу	Машықтар:	
		1. Инновациялық технологияларды пайдалана отырып, инновациялық технологияларды енгізу. 2. Мал шаруашылығында инновациялық технологиялар мен техникалық құралдарды пайдалану.	
		Білімдер:	
		1. Мал шаруашылығындағы инновациялық технологиялар мен техникалық құралдар. 2. Мал шаруашылығына арналған жаңартылатын энергия көздері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау Ағымдағы және қорытынды бақылауды жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Өсімдік шаруашылығындағы Инженер-механик	
	6	АӨК инженер-механигі	
	6	Қайта өңдеу жөніндегі инженер-механик	
	6	МТС инженері	
21. Кәсіптің карточкасы «Ғылыми қызметкер»:			
Топтың коды:	2144-1		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Ғылыми қызметкер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы Мал шаруашылығы инженер-механигі Өсімдік шаруашылығы инженер-механигі АӨК инженер-механигі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аграрлық техника және технология саласында ғылыми-зерттеу, жобалау- конструкторлық және енгізу жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ғылыми (ғылыми-техникалық, инновациялық) жобаны іске асыру шеңберінде зерттеу міндеттерін шешу 2. Аграрлық техниканы технологияларды жетілдіру жөніндегі іс-шараларды іске асыруға бағытталған ғылыми (ғылыми-техникалық) жобаларды іске асыру шеңберінде зерттеулер және (немесе) әзірлемелер жүргізуге қатысу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Ғылыми (ғылыми- техникалық, инновациялық) жобаны іске асыру			

шеңберінде зерттеу міндеттерін шешу	Дағды 1: Зерттеу міндеттерін шешу шеңберінде жекелеген тапсырмаларды орындау	Машықтар: 1. Зерттеу мәселелерін шешу үшін ақпараттық іздеу жүргізу. 2. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық базаларды пайдалану. 3. Зерттеу мәселелерін шешу барысында алынған нәтижелерді тұжырымдау.
		Білімдер: 1. Жүргізілетін зерттеулер және (немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша зерттеу міндеттерін шешу әдістері мен тәсілдері. 2. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық база объектілерін пайдалануға қойылатын нормативтік және техникалық талаптар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Кәсіби қоғамдастыққа ғылыми (ғылыми-техникалық) нәтижелерді ұсыну	Машықтар: 1. Рецензияланатын ғылыми басылымдарда Жарияланымдар нысанында ғылыми (ғылыми-техникалық) нәтижелерді ұсыну. 2. Ғылыми (ғылыми-практикалық) іс-шараларда ғылыми пікірталастар өткізу.
Еңбек функциясы 2: Аграрлық техниканы технологияларды жетілдіру жөніндегі іс-шараларды іске асыруға бағытталған ғылыми (ғылыми-техникалық) жобаларды іске асыру шеңберінде зерттеулер және (немесе) әзірлемелер жүргізуге қатысу		Білімдер: 1. Авторлық құқық негіздері. 2. Рецензияланатын ғылыми басылымдарда ғылыми жарияланымдарды ресімдеуге қойылатын талаптар. 3. Ғылыми мамандандыру саласында ғылыми пікірталастар жүргізу деңгейінде шет тілі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 1: Өзара байланысты зерттеу міндеттерінің кешенін шешу	Машықтар: 1. Зерттеу тапсырмаларын орындаңыз және оны орындау процесін жоспарлаңыз. 2. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық базаларды пайдалану. 3. Зерттеу мәселелерінің шешімдерін талдау, синтездеу және оңтайландыру. 4. Практикалық маңызы бар ғылыми (ғылыми-техникалық) нәтижелерді анықтау.
		Білімдер: 1. Зерттеулерді және (немесе) әзірлемелерді жоспарлау 2. Жүргізілетін зерттеулер және (немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша озық, бірегей әзірлемелер. 3. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық база объектілерін пайдалануға қойылатын нормативтік және техникалық талаптар. 4. Ғылым мен техникада қолданылатын ақпараттық және мультимедиялық технологиялар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 2: Жекелеген зерттеу міндеттерін шешуге бағытталған зерттеулер жүргізу	Машықтар:	
		1. Зерттеу мәселелерін шешудің әдістері мен тәсілдерін талдау. 2. Зерттеу тапсырмаларын орындау. 3. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық базаларды пайдалану. 4. Зерттеу мәселелерін шешу барысында алынған нәтижелерді тұжырымдау	
		Білімдер:	
	1. Жүргізілетін зерттеулер және (немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша зерттеу міндеттерін шешу әдістері мен тәсілдері. 2. Жүргізілетін зерттеулер және (немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша зерттеу міндеттерін шешудің қалыптасқан практикасы. 3. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық база объектілерін пайдалануға қойылатын нормативтік және техникалық талаптар. 4. Ғылым мен техникада қолданылатын ақпараттық және мультимедиялық технологиялар		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау Ағымдағы және қорытынды бақылауды жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Мал шаруашылығы инженер-механигі	
	6	АӨК инженер-механигі	
	6	Қайта өңдеу жөніндегі инженер-механик	
	6	МТС инженері	
22. Кәсіптің карточкасы «Аға ғылыми қызметкер»:			
Топтың коды:	2144-7		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Аға ғылыми қызметкер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Квалификационный справочник должностей руководителей, с2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығыпециалистов и других служащих от 21 мая 2012 года № 201-ө-м Мал шаруашылығы инженер-механигі Өсімдік шаруашылығы инженер-механигі АӨК инженер-механигі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық:	Біліктілік:
		-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2144-7-007 - Ауыл шаруашылығы машиналарын құрастыру саласындағы ғылыми зерттеуші		

Қызметтің негізгі мақсаты:	Аграрлық техника және технология саласында ғылыми-зерттеу жұмыстарын, бағдарламалық-нысаналы және гранттық жобаларды ұйымдастыру және жүргізу, агроинженерияда жүйелерді, машиналарды, жабдықтарды тиісті техникалық пайдалануды қамтамасыз ету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Зерттеу міндеттерін шешу және ғылыми (ғылыми-техникалық, инновациялық) жобаны іске асыру шеңберінде 2. Аграрлық аумақта кең кәсіби және қоғамдық өзара іс-қимылы бар жаңа және (немесе) перспективалы ғылыми бағыттар бойынша жүйелер мен машиналарды жетілдіру жөніндегі іс-шараларды іске асыруға бағытталған, сондай-ақ негізгі ғылыми (ғылыми-техникалық) мамандандыру шеңберінен шығатын ғылыми (ғылыми-техникалық) жобаларды іске асыру шеңберінде зерттеулер және (немесе) әзірлемелер жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Зерттеу міндеттерін шешу және ғылыми (ғылыми-техникалық, инновациялық) жобаны іске асыру шеңберінде	Дағды 1: Зерттеу міндеттерін шешу шеңберінде жекелеген тапсырмаларды орындау	Машықтар:
		1. Зерттеу мәселелерін шешу үшін ақпараттық іздеу жүргізу. 2. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық базаларды пайдалану. 3. Зерттеу мәселелерін шешу барысында алынған нәтижелерді тұжырымдау.
		Білімдер:
	1. Жүргізілетін зерттеулер және (немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша зерттеу міндеттерін шешу әдістері мен тәсілдері. 2. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық база объектілерін пайдалануға қойылатын нормативтік және техникалық талаптар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Кәсіби қоғамдастыққа ғылыми (ғылыми-техникалық) нәтижелерді ұсыну және жекелеген зерттеу міндеттерін шешуге бағытталған зерттеулер жүргізу	Машықтар:
		1. Рецензияланатын ғылыми басылымдарда Жарияланымдар нысанында ғылыми (ғылыми-техникалық) нәтижелерді ұсыну. 2. Ғылыми (ғылыми-практикалық) іс-шараларда ғылыми пікірталастар өткізу. 3. Зерттеу мәселелерін шешудің әдістері мен тәсілдерін талдау. 4. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық базаларды пайдалану.

		Білімдер: 1. Основы авторского права. 2. Требования к оформлению научных публикаций в рецензируемых научных изданиях. 3. Иностранный язык на уровне проведения научных дискуссий в области научной специализации. 4. Методы и способы решения исследовательских задач по тематике проводимых исследований и (или) разработ1. Авторлық құқық негіздері. 2. Рецензияланатын ғылыми басылымдарда ғылыми жарияланымдарды ресімдеуге қойылатын талаптар. 3. Ғылыми мамандандыру саласындағы ғылыми пікірталастар деңгейінде шет тілі. 4. Жүргізілетін зерттеулер және (немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша зерттеу міндеттерін шешу әдістері мен тәсілдері. 5. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық база объектілерін пайдалануға қойылатын нормативтік және техникалық талаптар. 6. Ғылым мен техникада қолданылатын ақпараттық және мультимедиялық технологиялар.ок. 5. Нормативные и технические требования к использованию информационных ресурсов, объектов научной, опытно-экспериментальной и приборной базы по тематике проводимых исследований и(или) разработок. 6. Информационные и мультимедийные технологии, используемые в науке и технике.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Аграрлық аумақта кең кәсіби және қоғамдық өзара іс-қимылы бар жаңа және (немесе) перспективалы ғылыми бағыттар бойынша жүйелер мен машиналарды жетілдіру жөніндегі іс-шараларды іске асыруға бағытталған, сондай-ақ негізгі ғылыми (ғылыми-техникалық) мамандандыру шеңберінен шығатын ғылыми (ғылыми-техникалық) жобаларды іске асыру шеңберінде зерттеулер және (немесе) әзірлемелер жүргізу	Дағды 1: Өзара байланысты зерттеу міндеттерінің кешенін шешу	Машықтар: 1. Зерттеудің міндеттерін тұжырымдау және оны жүргізу процесін жоспарлау. 2. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық базаларды пайдалану. 3. Зерттеу мәселелерінің шешімдерін талдау, синтездеу және оңтайландыру. 4. Практикалық маңызы бар ғылыми (ғылыми-техникалық) нәтижелерді анықтау. Білімдер: 1. Жоспарлау әдістері мен құралдары. 2. Жүргізілетін зерттеулер және (немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша озық, бірегей әзірлемелер. 3. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық база объектілерін пайдалануға қойылатын нормативтік және техникалық талаптар. 3. Ғылым мен техникада қолданылатын ақпараттық және мультимедиялық технологиялар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 2: Зерттеу міндеттерін шешу үшін ғылыми ұжымның құзыреттерін қалыптастыру және дамыту		Машықтар:	
			1. Шығармашылықты тану тапсырмаларға сәйкес орындаушылар зерттеу. 2. Зерттеу міндеттерін тұжырымдау. 3. Өткізу процесін жоспарлау зерттеу. 4. Ұжымдық ғылыми-зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру. 5. Біліктілігі төмен жұмысшылардың кәсіби дамуын бағалау.	
			Білімдер:	
			1. Қазақстан Республикасының ғылым саласындағы еңбек заңнамасы. 2. Қазақстан Республикасындағы еңбекті қорғау ережелері мен нормалары. 3. Қазақстан Республикасының Білім беру стандарттарына сәйкес ғылыми мамандандыру саласындағы жоғары білімнің барлық деңгейлерінің түлектеріне қойылатын талаптар. 4. Ғылыми-педагогикалық негіздері қызметі. 5. Дайындау формалары мен әдістері және қызметкерлерді тақырып бойынша қайта даярлау жүргізілетін зерттеулер және (немесе) әзірлемелер.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		-	
	Дағды 3: Жетекші ғылыми ұжымдардың жаңа және (немесе) перспективалы ғылыми бағыттар бойынша алған ғылыми (ғылыми - техникалық) нәтижелерін қорыту		Машықтар:	
			1.Теориялық және әдіснамалық талдау жүргізу. 2. Құбылыстар мен процестерді талдау, бір-бірімен байланысты немесе екіншісінен туындайтын. 3. Зерттеудің міндеттерін тұжырымдау және оны жүзеге асыру процесін жоспарлау тартылған ұжымдардың қатысуымен орындаушылар. 4. Зерттеу мәселелерінің шешімдерін талдау, синтездеу және оңтайландыру. 5. Зерттеу нәтижелерінің қоғам үшін ерекше маңызды қасиеттерін бөліп көрсету.	
			Білімдер:	
			1. Ғылыми зерттеулерді және (немесе) әзірлемелерді жоспарлаудың, ұйымдастырудың, жүргізудің және енгізудің жаңа әдістері, құралдары мен практикасы. 2. Жаңа және (немесе) перспективалы ғылыми бағыттар бойынша жаңа жетістіктер. 3.Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық даму бағыттары. 4. Отандық және шетелдік жетекші зертханалар және (немесе) ғылыми жабдықтарды ұжымдық пайдалану орталықтары және (немесе) жаңа және (немесе) перспективалы ғылыми бағыттар бойынша бірегей ғылыми қондырғылар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау Ағымдағы және қорытынды бақылауды жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:				
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:		
	6	Мал шаруашылығы инженер-механигі		

	6	АӨК инженер-механигі	
	6	Қайта өңдеу жөніндегі инженер-механик	
	6	МТС инженері	
23. Кәсіптің карточкасы «Жетекші ғылыми қызметкер»:			
Топтың коды:	2144-7		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Жетекші ғылыми қызметкер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқалар лауазымдарының біліктілік анықтамалығы Мал шаруашылығы инженер-механигі Өсімдік шаруашылығы инженер-механигі АӨК инженер-механигі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2144-7-003 - Ауыл шаруашылығы машиналарын құрастыру саласындағы инженер-зерттеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өз бетінше ойлауға және қоғамның прогрессивті ғылыми-техникалық, әлеуметтік-экономикалық және мәдени дамуын қамтамасыз етуге қабілетті жоғары рухани-адамгершілік қасиеттері бар бәсекеге қабілетті жоғары білікті кадрларды, жоғары білікті мамандарды, ғылымдар тоғысындағы заманауи ғылыми және практикалық мәселелерді тұжырымдау және шешу, жоғары оқу орындарында, колледждерде сабақ беру, ғылыми мәселелерді ойдағыдай жүзеге асыру қабілетін талап ететін жұмыстарды ұйымдастыру және жүргізу әр түрлі ауылшаруашылық кәсіпорындары мен жүйелік ұйымдардағы зерттеу және басқару қызметі		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ғылымдар тоғысындағы заманауи ғылыми және практикалық мәселелерді шешу, жоғары оқу орындарында, колледждерде сабақ беру, әртүрлі ауылшаруашылық кәсіпорындары мен жүйелік ұйымдарда ғылыми және зерттеу және басқару қызметін сәтті жүзеге асыру 2. Іс-шараларды іске асыруға бағытталған, сондай-ақ негізгі ғылыми (ғылыми-техникалық) мамандану шеңберінен шығатын ғылыми (ғылыми-техникалық) жобаларды іске асыру шеңберінде Аграрлық техника және технология бойынша кең кәсіби және қоғамдық өзара іс-қимылы бар жаңа және (немесе) перспективалы ғылыми бағыттар бойынша зерттеулер мен (немесе) әзірлемелерді ұйымдастыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Ғылымдар тоғысындағы заманауи ғылыми және практикалық мәселелерді шешу, жоғары оқу орындарында, колледждерде сабақ беру, әртүрлі ауылшаруашылық кәсіпорындары мен жүйелік ұйымдарда ғылыми және зерттеу және басқару қызметін сәтті жүзеге асыру	Дағды 1: Зерттеу міндеттерін шешу шеңберінде жекелеген тапсырмаларды орындау	Машықтар:	
		1. Зерттеу мәселелерін шешу үшін ақпараттық іздеу жүргізу. 2. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық базаларды пайдалану. 3. Зерттеу мәселелерін шешу барысында алынған нәтижелерді бағалау.	

		Білімдер:
		1. Жүргізілетін зерттеулер және (немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша зерттеу міндеттерін шешу әдістері мен тәсілдері. 2. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық база объектілерін пайдалануға қойылатын нормативтік және техникалық талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Кәсіби қоғамдастыққа ғылыми (ғылыми-техникалық) нәтижелерді ұсыну	Машықтар:
		1. Рецензияланатын ғылыми басылымдарда Жарияланымдар нысанында ғылыми (ғылыми-техникалық) нәтижелерді ұсыну. 2. Ғылыми (ғылыми-практикалық) іс-шараларда ғылыми пікірталастар өткізу.
		Білімдер:
		1. Авторлық құқық негіздері. 2. Рецензияланатын ғылыми басылымдарда ғылыми жарияланымдарды ресімдеуге қойылатын талаптар. 3. Ғылыми мамандандыру саласындағы ғылыми пікірталастар деңгейінде шет тілі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Жекелеген зерттеу міндеттерін шешуге бағытталған зерттеулер жүргізу	Машықтар:
		1. Зерттеу мәселелерін шешудің әдістері мен тәсілдерін талдау. 2. Зерттеу міндеттерін тұжырымдау. 3. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық базаларды пайдалану. 4. Зерттеу мәселелерін шешу барысында алынған нәтижелерді тұжырымдау
		Білімдер:
		1. Жүргізілетін зерттеулер және (немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша зерттеу міндеттерін шешу әдістері мен тәсілдері. 2. Жүргізілетін зерттеулер және (немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша зерттеу міндеттерін шешудің қалыптасқан практикасы. 3. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық база объектілерін пайдалануға қойылатын нормативтік және техникалық талаптар. 4. Ғылым мен техникада қолданылатын ақпараттық және мультимедиялық технологиялар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Іс-шараларды іске асыруға бағытталған, сондай-ақ негізгі ғылыми (ғылыми-техникалық) мамандану шеңберінен шығатын ғылыми (ғылыми-техникалық) жобаларды іске асыру шеңберінде Аграрлық техника және технология бойынша кең кәсіби және қоғамдық өзара іс-қимылы бар жаңа және (немесе) перспективалы		

ғылыми бағыттар бойынша зерттеулер мен (немесе) әзірлемелерді ұйымдастыру	Дағды 1: Өзара байланысты зерттеу міндеттерінің кешенін шешу үшін ғылыми ұжымды қалыптастыру және құзыреттерді дамыту	Машықтар: 1. Ұжымдық ғылыми-зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру. 2. Зерттеудің міндеттерін тұжырымдау және оны жүргізу процесін жоспарлау. 3. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық базаларды пайдалану. 4. Зерттеу мәселелерінің шешімдерін талдау, синтездеу және оңтайландыру. 5. Практикалық маңызы бар ғылыми (ғылыми-техникалық) нәтижелерді анықтау. 6. Зерттеу міндеттеріне сәйкес орындаушылардың шығармашылық қабілеттерін тану. 7. Біліктілігі төмен жұмысшылардың кәсіби дамуын бағалау.
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының ғылым саласындағы еңбек заңнамасы. 2. Жүргізілетін зерттеулер және (немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша озық, бірегей әзірлемелер. 3. Жүргізілетін зерттеулер және(немесе) әзірлемелер тақырыбы бойынша ақпараттық ресурстарды, ғылыми, тәжірибелік-эксперименттік және аспаптық база объектілерін пайдалануға қойылатын нормативтік және техникалық талаптар. 4. Ғылым мен техникада қолданылатын ақпараттық және мультимедиялық технологиялар. 5. Қазақстан Республикасының Білім беру стандарттарына сәйкес ғылыми мамандандыру саласындағы жоғары білімнің барлық деңгейлерінің түлектеріне қойылатын талаптар. 6. Ғылыми-педагогикалық қызметтің негіздері. 6. Жүргізілетін зерттеулер және (немесе) тақырыптары бойынша қызметкерлерді даярлау және қайта даярлау нысандары мен тәсілдері әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жетекші ғылыми ұжымдардың жаңа және (немесе) перспективалы ғылыми бағыттар бойынша алған ғылыми (ғылыми - техникалық) нәтижелерін қорыту және әлеуетті тұтынушыларға ғылыми (ғылыми - техникалық) нәтижелерді ұсыну	Машықтар: 1. Теориялық және әдіснамалық талдау жүргізу. 2. Бір-бірімен байланысты немесе екіншісінен туындайтын құбылыстар мен процестерді талдаңыз. 3. Зерттеу мәселелерінің шешімдерін талдау, синтездеу және оңтайландыру. 5. Зерттеу нәтижелерінің қоғам үшін ерекше маңызды қасиеттерін бөліп көрсету. 6. Зияткерлік қызмет нәтижелеріне құқықтарды практикалық пайдаланудың және(немесе) билік етудің әртүрлі нұсқаларының артықшылықтарын бағалау. 7. Рецензияланатын ғылыми басылымдарда Жарияланымдар және ғылыми (ғылыми-практикалық) іс-шараларда баяндамалар нысанында ғылыми (ғылыми-техникалық) нәтижелерді ұсыну. 8. Ғылыми(ғылыми-практикалық) іс-шараларда ғылыми пікірталастар өткізу. 9. Ғылыми (ғылыми-техникалық) нәтижелердің әлеуетті тұтынушыларын анықтау.

		Білімдер: 1. Ғылыми зерттеулерді және (немесе) әзірлемелерді жоспарлаудың, ұйымдастырудың, жүргізудің және енгізудің жаңа әдістері, құралдары мен практикасы. 2. Жаңа және (немесе) перспективалы ғылыми бағыттар бойынша жаңа жетістіктер. 3. Отандық және шетелдік жетекші зертханалар және (немесе) ғылыми жабдықтарды ұжымдық пайдалану орталықтары және (немесе) жаңа және (немесе) перспективалы ғылыми бағыттар бойынша бірегей ғылыми қондырғылар. 4. Нақты тұтынушылардың зерттеу сұраулары. 5. Зияткерлік қызмет нәтижелеріне құқықтарды басқару негіздері. 6. Рецензияланатын ғылыми басылымдарда, сондай-ақ отандық және шетелдік деректер базаларында және есепке алу жүйелерінде ғылыми жарияланымдарды ресімдеуге қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Болашақ мамандықтардың бейнесін және ғылым мен технологияның жаңа бағыттарын дамыту үшін қажетті мамандардың құзыреттеріне қойылатын талаптарды қалыптастыру. Жаңа және (немесе) перспективалы ғылыми бағыттарды дамыту нәтижесінде ғылымда, әлеуметтік-экономикалық жүйеде және қоғамда ықтимал өзгерістерді танымал ету	Машықтар: 1. Ақпаратты жоғары ғылыми-әдістемелік деңгейде беру. 2. Ұжымдық ғылыми-зерттеу жұмысын ұйымдастыру және жоғары білікті ғылыми кадрлардың кәсіби дамуын бағалау. 3. Ғылыми (ғылыми-техникалық) нәтижелерді ғылыми-танымал нысанда ұсыну. 4. Зерттеу нәтижелерінің қоғам үшін ерекше маңызды қасиеттерін бөліп көрсету. 5. Ғылыми (ғылыми-техникалық) нәтижелерді жетекші рецензияланатын ғылыми басылымдарда, сондай - ақ ғылыми-танымал нысанда және ғылыми (ғылыми-практикалық) іс-шараларда Жарияланымдар нысанында ұсыну. 6. Ақпаратты жоғары ғылыми-әдістемелік деңгейде беру. 7. Ғылыми (ғылыми-техникалық) нәтижелердің әлеуетті тұтынушыларын анықтау.
		Білімдер: 1. Жаңа және (немесе) перспективалы ғылыми бағыттар бойынша жаңа жетістіктер. 2. Ғылыми-технологиялық деңгей Қазақстан Республикасының даму 3. Ғылыми зерттеулерді және (немесе) әзірлемелерді жоспарлаудың, ұйымдастырудың, жүргізудің және енгізудің жаңа әдістері, құралдары мен практикасы. 4. Зияткерлік қызмет нәтижелеріне құқықтарды басқару негіздері. 5. Рецензияланатын ғылыми басылымдарда ғылыми жарияланымдарды ресімдеуге қойылатын талаптар. 6. Отандық және шетелдік деректер базаларында және есепке алу жүйелерінде ғылыми (ғылыми-техникалық) нәтижелерді ұсынуға қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау Ағымдағы және қорытынды бақылауды жүзеге асыру Өз жұмысының нәтижелері үшін жауап беріңіз	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Мал шаруашылығы инженер-механигі
	6	АӨК инженер-механигі

	6	Қайта өңдеу жөніндегі инженер-механик	
	6	МТС инженері	
24. Кәсіптің карточкасы «Кәсіпорынның директоры (бастығы, басқарушысы). Жаңа өнімдерді әзірлеу бойынша жоба жетекшісі»:			
Топтың коды:	1310-1		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Кәсіпорынның директоры (бастығы, басқарушысы). Жаңа өнімдерді әзірлеу бойынша жоба жетекшісі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	8		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Ауыл шаруашылығы саласының басшылары мен мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары, бекіту. ҚР АШМ 01.07.2013 ж. №17/308 бұйрығымен 32 Бөлім Директор		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (PhD докторантура, PhD дәрежесі, осы саладағы PhD дәрежесі, ғылым кандидаты, ғылым докторы)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1310-1-010 - Бас мемлекеттік инженер-инспектор (ауыл шаруашылығында) 1210-0-024 - Ұйымдардың (іздістірушілік, конструкторлық, жобалық) директоры (бастығы) 1210-0-042 - Ғылыми-зерттеу институтының директоры 1310-1-049 - Техникалық басшы (ауыл шаруашылығында) 1310-1-048 - Ауыл шаруашылығындағы басшы (басқарушы, меңгеруші) 1310-1-050 - Бақылау-сынау станциясының бастығы (ауыл шаруашылығында)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Менеджменттің заманауи әдістерін қолдана отырып, оның сәтті жұмыс істеуі және тұрақты дамуы үшін кәсіпорынды басқару		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ұйымның даму стратегиясын әзірлеуді және іске асыруды ұйымдастыру 2. Ұйым қызметінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау 3. Жоғары деңгейдегі менеджерлер тобын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Ұйымның даму стратегиясын әзірлеуді және іске асыруды ұйымдастыру	Дағды 1: Ұйым қызметіндегі артықшылықтарды, мүмкіндіктер мен тәуекелдерді талдау	Машықтар:	
		1. Жағдайды талдау. 2. Жеке процедуралардың тиімділігін бағалау. 3. Жауапкершілікті беру. 4. Оқиғалардың дамуын болжау. 5. Тәуекелдерді бағалау.	

	Білімдер: 1. Ұйымның өндірістік қызметінің ерекшелігі және саланың ерекшелігі. 2. Елдегі және шетелдегі саяси, құқықтық, әлеуметтік-мәдени, экономикалық, технологиялық ахуалдың даму заңдылықтары. 3. Сыртқы ортадан ұйым үшін мүмкіндіктер мен қауіптерді анықтау және бағалау принциптері, әдістері, технологиялары, құралдары. 4. Ұйымның күшті және әлсіз жақтарын талдау принциптері, әдістері, технологиялары, құралдары. 5. Стратегияларды, бәсекелестердің бәсекелестік артықшылықтарын бағалау әдістері, технологиялары, құралдары. 6. Ұйымның өндірістік, қаржылық, маркетингтік, инновациялық қызметін талдау әдістері, технологиялары, құралдары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Ұйымның жалпы стратегиясын әзірлеу	Машықтар: 1. Қызметті жоспарлау. 2. Өзгерістерді талдау. 3. Ақпаратты синтездеу. 4. Жоспарларды, жобаларды бағалау. Қызмет нәтижелерін бағалау. Тәуекелдерді бағалау. 5. Стандартты емес жағдайларда шешім қабылдау. 6. Проблемалық мәселелерді шешу. 7. Оқиғалардың дамуын болжау. 8. Ақпаратты трансляциялау. Білімдер: 1. Ұйымның өндірістік қызметінің ерекшелігі және саланың ерекшелігі. 2. Барлық мүдделі топтар арасында ұйымның миссиясына, стратегиялық мақсаттарына қатысты бірауыздылықты қамтамасыз ету принциптері, әдістері, технологиялары. 3. Мүдделі топтардың мүдделерін, ұстанымдарын үйлестіру тетігі. 4. Ұйымның стратегиялық басымдықтарын анықтау әдістері, технологиялары. 5. Стратегиялық жоспарды әзірлеу принциптері, әдістері, әдістері мен технологиялары. 6. Стратегиялық міндеттерді шешу үшін қажетті ресурстарды анықтау әдістері, технологиялары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 3: Ұйымды ресурстармен қамтамасыз ету, ұйымның ресурстарын бөлу	Машықтар: 1. Бағыныштыларды ынталандыру. 2. Қызмет нәтижелерін, жоспарлардың орындалуын, жекелеген рәсімдердің тиімділігін бағалау. 3. Қызметті жоспарлау. 4. Шешім қабылдау. 5. Оқиғалардың дамуын болжау. 6. Ресурстарды бөлу. 7. Проблемалық жағдайларды шешіңіз.

		Білімдер:
		1. Стратегияны іске асыру үшін талап етілетін қосымша ресурстарды жұмылдыру әдістері, технологиялары, құралдары. 2. Ресурстарды пайдалану тиімділігінің критерийлерін анықтау принциптері, әдістері. 3. Ресурстарды пайдалану жөніндегі функционалдық менеджерлер жоспарларының орындалуын бақылау әдістері, технологиялары, құралдары. 4. Ресурстарды пайдалану тиімділігін бағалау принциптері, әдістері, технологиялары, құралдары. 5. Ресурстарды пайдалану тиімділігін арттыру әдістері мен құралдары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 4: Ұйымдық құрылымды, жеке саясаттар мен рәсімдерді әзірлеу	Машықтар: 1. Функционалдық талдау жүргізу. 2. Жоспарларды, жобаларды, жағдайды, қызмет нәтижелерін бағалау. 3. Ақпаратты бірнеше көздерден синтездеу. 4. Жұмыс күшіне сапалы талдау жүргізу (әлеует, мотивация, ұтқырлық). 5. Тәуекелдерді бағалау.
		Білімдер: 1. Ұйымның өндірістік қызметінің ерекшелігі. 2. Стратегиялық міндеттерді шешуге барабар ұйымның құрылымын анықтау принциптері, әдістері, технологиялары, құралдары. 3. Ішкі және сыртқы коммуникациялардың формаларын, әдістерін әзірлеу әдістері, технологиялары, құралдары. 4. Ұйымның қызметін реттейтін құжаттарды әзірлеу және бекіту механизмі. 5. Сыртқы әлеммен тиімді байланыс принциптері.
Еңбек функциясы 2: Ұйым қызметінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 1: Ұйым қызметінің нәтижелері туралы есептерді мүдделі тараптарға ұсыну	Машықтар: 1. Өзін-өзі басқару және уақытты басқару. 2. Жағдайды, қызмет нәтижелерін бағалай отырып, қарсыластардың пікірін ескере отырып, өз ұстанымын қорғаңыз. 3. Ақпаратты бірнеше көздерден синтездеу. 4. Әңгімелесушілерді сендіру. 5. Көпшілік алдында сөйлеу және тыңдаушылардың назарын басқару.
		Білімдер: 1. Өртүрлі мүдделі тараптар үшін ұйымның қызметі туралы есептерді дайындау принциптері, әдістері, технологиялары. 2. Билік органдарына және басқа да мүдделі тараптарға есеп беру әдістері, технологиялары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Ұйымның бизнес-жоспарын әзірлеуге жетекшілік ету	Машықтар: 1. Ақпаратты синтездеу. 2. Жоспарларды, жобаларды бағалау. Қызмет нәтижелерін бағалау. 3. Тәуекелдерді бағалау. 4. Оқиғалардың дамуын болжау. 5. Ақпаратты трансляциялау.

		Білімдер: 1 ұйымның дамуына қатысты мүдделерді, мүдделі топтардың ұстанымдарын келісу тетігі. 2 бизнес-жоспардың мақсаттарын, міндеттерін, күтілетін нәтижелерін және іске асыру құралдарын айқындау әдістері мен құралдары. 3. Бизнес-жоспарды іске асыру үшін мерзімдер мен ресурстарды анықтаудың принциптері, әдістері мен технологиялары. 4. Функционалды менеджерлер арасында бизнес-жоспардың белгілі бір бөліктерін орындау үшін өкілеттіктер мен жауапкершілікті бөлу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Жоғары деңгейдегі менеджерлер тобын басқару	Дағды 1: Ұйымның құндылықтарын, мәдениетін, жалпы саясатын қалыптастыру	Машықтар: 1. Бағыныштыларды ынталандыру. 2. Находаға келу. 3. Жанжалды жағдайлардың алдын алу және шешу. 4. Стандартты емес жағдайларда шешім қабылдау. 5. Оқиғалардың дамуын болжау. 6. Проблемалық жағдайларды шешіңіз.
		Білімдер: 1. Ұйымдастырушылық мәдениеттің құндылықтарын, нормалары мен ережелерін әзірлеу принциптері мен әдістері. 2. Іскерлік қарым-қатынас этикасы. 4. Бағыныштылардың бастамасын көтермелеу құралдары. 5. Жанжалдарды шешу принциптері. 6. Бағыныштылардың қызмет стандарттарын анықтау әдістері мен технологиялары.
		-
	Дағды 2: Басқарудың жоғары буын менеджерлер тобы мүшелерінің қызметін үйлестіру	Машықтар: 1. Басқару қызметіне талдау жүргізу. 2. Находаға келу. Қарсыластардың пікірін ескере отырып, өз ұстанымын қорғаңыз. 3. Жоспарларды, жобаларды, қызмет нәтижелерін, жағдайды, жекелеген рәсімдердің тиімділігін бағалау. 4. Стандартты емес жағдайларда шешім қабылдау. 5. Келіссөздер, кеңестер өткізу. 6. Оқиғалардың дамуын болжау. 7. Әңгімелесушілерді сендіру.
		Білімдер: 1. Әр түрлі топтарды басқаруға қатысу әдістері мен технологиялары. 2. Ұйымды қолдаудың ықтимал әдістерін әзірлеу және сыртқы мүдделі топтармен келісу тәртібі. 3. Сыртқы топтардың ұйымға теріс әсерін азайту әдістері мен технологиялары.
		-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімделу қабілеті. Өз ұйымында таланттарды табу және дамыту мүмкіндігі. Кәсіпкерлік Қарым-қатынас жасау және адамдарға әсер ету қабілеті Өзгеріске ұмтылу Әр түрлі мәдениеттердің өкілдерімен қарым-қатынас жасай білу Стратегиялық қарым-қатынас орнату мүмкіндігі. Кәсіпкерлік. Нәтижеге назар аудару.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	8	Бас директор

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

25. Мемлекеттік органның атауы:

26. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Қазақ ұлттық зерттеу аграрлық университеті"КЕАҚ

Орындаушылар:

Насырханова Бақыт Қайрғазықызы, +7 (771) 375 80 45,

Бекбосынов Серик, +7 (705) 187 76 82,

Атыханов Айбек Кашкынбаевич, +7 (777) 286 50 20,

Гасанов Халит Мамедович, +7 (016) 666 47 51,

Алиханов Джахфер Музаферович, +7 (777) 315 65 98,

Исаханов Муратбек Жанабатырович, +7 (001) 222 34 85,

Әлібек Несіпбек Бақбергенұлы, +7 (777) 698 23 33,

Елемесов Калибек Айткалиевич, +7 (707) 907 04 88,

27. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

28. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: -

29. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

30. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 г.

31. Бағдарлы қайта қарау күні: 31.12.2026 г.